

๓๕๑.๘

๙๘๖๕๐

๖.๓

การศึกษาสาเหตุการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในจังหวัดสมุทรสาคร

ปริญญาณพนธ์

ของ

สุรียา บุญเฉลิม

20 ก.ค. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มีนาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

184942

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

...../สวณีย์ เลวลัย.....ประธาน

(ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

.....กรรมการ

(รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

คณะกรรมการสอบ

...../สวณีย์ เลวลัย.....ประธาน

(ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

.....กรรมการ

(รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.จุใจ แสงพันธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ สนับสนุน และแนะนำ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จุงใจ แสงพันธุ์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ช่วยเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ข้อเสนอแนะและตรวจแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ฉายา บุญเฉลิม ผู้ให้การสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์นักรบ ระวีการณ์ อาจารย์อัจฉรา รัตนบุญสิน คุณศศิวิมล ตั้งใจรักษา ผู้ให้การสนับสนุนงานวิจัยฉบับนี้

ส่วนดีที่จะเกิดประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ขออุทิศส่วนกุศลให้กับ อาจารย์เบญจา ชื่นไพบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุรียา บุญเฉลิม

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ค่านิยมศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	สภาพทั่วไปของจังหวัดสมุทรสาคร	8
	ข้อมูลทางการศึกษาของจังหวัดสมุทรสาคร	10
	สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร	11
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนต่อ	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
3	วิธีดำเนินการวิจัย	24
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
	การวิเคราะห์ข้อมูล	27

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	86
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า สาเหตุการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบ	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	86
ความสำคัญของการวิจัย สาเหตุการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบ	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	86
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	87
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	89
<u>อภิปรายผล</u>	94
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	102
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	109
ประวัติย่อของผู้วิจัย	137

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	25
2	ข้อมูลด้านส่วนตัว ของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	29
3	ข้อมูลส่วนตัวด้านสุขภาพของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	31
4	ข้อมูลส่วนตัวด้านประวัติการเรียนรู้ของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	33
5	ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้ของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	35
6	ข้อมูลส่วนตัวด้านสภาพทางเศรษฐกิจในระหว่างเรียนประถมศึกษา	38
7	สภาพสังคมในขณะที่เรียนชั้นประถมศึกษา	40
8	การแสวงหาความรู้จากสื่อและการใช้สื่อ	43
9	การคมนาคมถึงโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้บ้าน	46
10	ความสนใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนระหว่างเรียนชั้นประถมศึกษา ...	49
11	ประสบการณ์ในการเรียนระดับประถมศึกษา	53
12	ภาวะของบุคคลรอบข้างที่มีผลต่อการเรียนต่อ	55
13	ทัศนคติต่อการเรียนต่อ	57
14	สาเหตุการไม่เรียนต่อ	59
15	ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	60
16	แสดงความคิดเห็นทั่วไป	63
17	ข้อมูลด้านส่วนตัวของผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	66
18	ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	69
19	การแสวงหาความรู้จากสื่อของบุตรหลาน	72
20	การคมนาคมถึงโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน	74
21	ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อของบุตรหลาน	77

22	ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	79
23	ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม	84

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศถือว่า การศึกษาเป็นการลงทุน ที่ก่อให้เกิดผลผลิตคือมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรซึ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนา ดังนั้นการลงทุนด้านกำลังคนโดยการให้การศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (ภาณุรัตน์ รัตยาภส. 2528 : 4)

การศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลไปยังการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาทุกระดับชั้นควรจะต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อที่จะลดปัญหาทางการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจะต้องรับผิดชอบสูงมาก

ในฐานะที่การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็น เครื่องมืออย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศ และการกำหนดนโยบายการศึกษาได้คำนึงถึงความสอดคล้องกันกับนโยบายของรัฐบาลแผน การศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย การประถมศึกษาจึงถือได้ว่ามี บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติด้วย (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 16)

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นมูลฐาน ซึ่งจัดขึ้นสำหรับประชาชน ทุกคนของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถือว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับเพราะเป็นการศึกษาระดับ พื้นฐานของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศที่รัฐจัดให้ การศึกษาภาคบังคับช่วยให้ประชาชนสามารถ ช่วยเหลือตนเองได้ดีกว่า ผู้ไม่มีการศึกษาซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยกำหนดระยะเวลาการจัด การศึกษาภาคบังคับเป็น 6 ปี และกำลังพยายามขยายเป็น 9 ปี ต่อไป

เมื่อพิจารณาหลักสูตรประถมศึกษา ปี พ.ศ. 2521 ก็จะเป็นหลักสูตรที่รับแผน การการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้เป็นอย่างดีหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 มีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ (สมิตร คุณานุกุล. 2531 : 24)

1. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
3. มุ่งที่จะสร้างเอกภาพของชาติไทยโดยมีเป้าหมายร่วมกัน แต่ในท้องถิ่นมีโอกาสจัด

หลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

ในการประเมินผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 6 (2530-2534) พบว่าอัตราการเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับต่ำ คือ จากปีการศึกษา 2532 มีอัตราการเรียนต่อร้อยละ 43.47 ในปีการศึกษา 2533 มีอัตราการเรียนต่อร้อยละ 53.30 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535 : 163)

เนื่องจากผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นอายุน้อยเกินไป และยังมีวุฒิภาวะด้านต่าง ๆ ไม่เพียงพอในการที่จะประกอบอาชีพ จึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ ในการจัดการศึกษาที่จะค้นหาแนวทางเพิ่มอัตราการเรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้น เพื่อที่จะปลูกฝังทัศนคติ ความคิดริเริ่ม ความรู้ ความสามารถในการด้านต่าง ๆ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรมที่จะทำให้ประชากรในวัยนี้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงน่าจะทำการศึกษาค้นคว้าหาสาเหตุที่ทำให้คนเหล่านี้ไม่เรียนต่อ ว่ามาจากเหตุใด มีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เขาไม่เรียนต่อ พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขที่จะทำให้คนเหล่านี้ได้เพิ่มพูนความรู้ด้วยวิธีการอื่น รวมทั้งเป็นแนวทางเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ของผู้ที่กำลังจะจบการศึกษามาศึกษาต่อในขั้นต่อไป ๆ ไปด้วย

จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นจังหวัดที่ห่างจากกรุงเทพมหานครไม่มากนัก อีกทั้งเศรษฐกิจของประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดอยู่ในเกษตรกรรม แต่ยังปรากฏว่ามีผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่ออีกมาก สถิติจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาครระบุว่า ในปีการศึกษา 2529 ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งหมด 5,487 คน เรียนต่อ 2,076 คน คิดเป็นร้อยละ 36.24 ปีการศึกษา 2530 ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งหมด 5,729 คน เรียนต่อ 2,186 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 จากสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีผู้เรียนต่อไม่ถึงร้อยละ 50 ทั้งสองปี (แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร, 2534 : 44)

ในการศึกษานอกโรงเรียน ข้อมูลจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ระบุว่าในปีการศึกษา 2529 มีผู้มาเรียนนอกระบบโรงเรียน 501 คน ปีการศึกษา 2530 มีผู้มาเรียนนอกระบบโรงเรียน 361 คน ในปีการศึกษา 2531 มีผู้มาเรียนนอกระบบโรงเรียน 947 คน และในปีการศึกษา 2532 มีผู้มาเรียนนอกระบบโรงเรียน 716 คน (แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. 2534 : 57)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาเรื่องสาเหตุที่ทำให้ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ นั้นเนื่องมาจากสาเหตุใดรวมทั้งความเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาทั้งนอกและในระบบโรงเรียน เพื่อที่จะเป็นแนวทาง ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาสาเหตุของการไม่เรียนต่อของผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่ได้ศึกษาต่อและของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบสาเหตุที่ทำให้ผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
2. ทำให้ทราบข้อมูลและความคิดเห็นของผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้เรียนต่อและผู้ปกครองอันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนต่อ ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนต่อไป
3. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำเสนอผู้บริหารพิจารณาจัดการศึกษานอกโรงเรียน สำหรับผู้ที่ไม่เรียนต่อ ม.1 ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. พื้นที่ทำการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งแบ่งการปกครองออกเป็น

3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว

2. ประชากร

ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้ที่จบการศึกษามหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2533

จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา และผู้ปกครองในจังหวัดสมุทรสาคร

3. กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการชักจูง โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

จังหวัดสมุทรสาครแบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้ทั้ง

3 อำเภอ โดยการสุ่มเอาตัวลงมาจากแต่ละอำเภอ อำเภอละ 25% ได้ตำบลต่าง ๆ ดังนี้

อำเภอเมือง มีทั้งหมด 18 ตำบล ได้กลุ่มตัวอย่าง 5 ตำบล คือ

1. ตำบลมหาชัย
2. ตำบลบางหญ้าแพรก
3. ตำบลนาดี
4. ตำบลท่าทราย
5. ตำบลท่าจีน

อำเภอกระทุ่มแบนมีทั้งหมด 10 ตำบล ได้กลุ่มตัวอย่าง 3 ตำบล คือ

1. ตำบลบางยาง
2. ตำบลท่าไม้
3. ตำบลอ้อมน้อย

อำเภอบ้านแพ้วมีทั้งหมด 10 ตำบล ได้กลุ่มตัวอย่าง 3 ตำบล คือ

1. ตำบลอัมพวง
2. ตำบลบ้านแพ้ว
3. ตำบลสวนส้ม

เมื่อได้จำนวนหน่วยสุ่ม (Sampling Unit) ทั้ง 11 ค่ายแล้ว จึงสุ่มเลือกเอา ค่ายละ 1 โรงเรียน จากนั้นตรวจสอบจำนวนผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อว่ามีจำนวนเท่าไร แล้วจึงสุ่มเลือกจากจำนวนทั้งหมด/มาร้อยละ 20 ได้กลุ่มตัวอย่าง 70 คน และรวมผู้ปกครองของผู้ที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่เรียนต่อดังกล่าวอีก 70 คน รวมเป็น 140 คน

4. ขอบเขตของการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาสาเหตุที่สัมพันธ์กับการไม่เข้าเรียนต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีดังนี้

4.1 สาเหตุด้านสภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สุขภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลำดับที่ของการเป็นบุตรในครอบครัว ความต้องการของผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

4.2 สาเหตุด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวจำนวนพี่น้องในครอบครัว การสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลานการใช้สื่อมวลชนสื่อที่ใช้เป็นประจักษ์และระยะเวลาในการใช้สื่อ

4.3 สาเหตุด้านการคมนาคม ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเดินทางมาเรียน เช่น สภาพถนน ประเภทของยานพาหนะ ระยะทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อและการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่เรียนต่อ

4.5 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่เรียนต่อและการศึกษานอกโรงเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สาเหตุการไม่เรียนต่อ หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่สามารถเรียนต่อได้ โดยน่าจะมีสาเหตุมาจากด้านสภาพส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจและสังคมและด้านการคมนาคม

2. ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง บุคคลที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและไม่ได้เรียนต่อปีการศึกษา 2533

3. สาเหตุด้านสภาพส่วนตัว หมายถึง สภาพที่เป็นจริงตามลักษณะของผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ เพศ อายุ สุขภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลำดับที่ของการเป็นบุตรในครอบครัว ความต้องการของผู้จบการศึกษามาศึกษาบังคับที่มีต่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

4. สาเหตุด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว จำนวนพี่น้องในครอบครัว การสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลาน การใช้สื่อมวลชน สื่อที่ใช้เป็นประจำและระยะเวลาในการใช้สื่อ

5. สาเหตุด้านการคมนาคม หมายถึง สภาพโดยทั่วไปเกี่ยวกับการเดินทางระหว่างบ้านกับสถานศึกษา ได้แก่ สภาพของถนน ประเภทของยานพาหนะ ระยะทางและระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

6. สุขภาพ หมายถึง ความแข็งแรงด้านร่างกายของผู้ที่จบชั้นประถมปีที่ 6 ที่วัดได้จากการประเมินตนเองในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

สุขภาพดี ได้แก่ ไม่เคยเจ็บป่วยเลย

สุขภาพปานกลาง ได้แก่ มีการเจ็บป่วยบ้างเล็กน้อย

สุขภาพไม่ดีเลย ได้แก่ มีการเจ็บป่วยเป็นประจำ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการสอบไล่ของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีสุดท้าย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้แก่ ผู้สอบไล่ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป หรือได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ได้แก่ ผู้สอบไล่ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60 - 69 หรือเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 3.00

กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้แก่ ผู้สอบไล่ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 หรือเกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00

8. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ชนิดของงานที่ผู้ปกครองทำอยู่เป็นประจำในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ

อาชีพข้าราชการ หมายถึง ผู้ที่รับราชการหรือทำงานในสังกัดของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

อาชีพค้าขาย หมายถึง ผู้ที่ทำการค้าทุกชนิด

อาชีพเกษตรกรรม หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์

อาชีพรับจ้าง หมายถึง ผู้ที่รับจ้างทำงานเป็นรายวัน รายเดือน หรือประกอบอาชีพรับจ้างส่วนตัว ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน

อาชีพอื่น ๆ หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพนอกเหนือไปจากอาชีพที่กล่าวมาข้างต้น เช่น การประมง

9. การศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครองคนใดคนหนึ่งเป็นเกณฑ์ ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งระดับการศึกษาเป็น 4 ระดับ คือ

ประถมศึกษา คือ ระดับตั้งแต่ ป.1 - ป.6 หรือ ป.7

มัธยมศึกษา คือ ระดับตั้งแต่ ม.1 - ม.6

อาชีวศึกษา คือ ระดับตั้งแต่ชั้นประโยควิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 และ ประโยควิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 - 2

อุดมศึกษา คือ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

10. รายได้ของครอบครัว หมายถึง รายได้ทั้งหมดของสมาชิกทุกคนในครอบครัวนำมา รวมกันโดยคิดเป็นรายได้ต่อเดือน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

รายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน

รายได้ตั้งแต่ 2,000 - 4,000 บาทต่อเดือน

รายได้มากกว่า 4,000 บาท

11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย
ดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดสมุทรสาคร
2. ข้อมูลทางการศึกษาของจังหวัดสมุทรสาคร
3. สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร
4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนต่อ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเลตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างติดอ่าวไทยมีลักษณะภูมิประเทศเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มและป่าชายเลนสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1 - 2 เมตร เขตขึ้นระหว่างทะเลกับแผ่นดินเป็นป่าชายเลน มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่เขตจังหวัดส่วนที่พื้นที่ที่อยู่ถัดป่าชายเลนมีคลองธรรมชาติและคลองขุด ซึ่งเป็นแหล่งที่ช่วยในการระบายน้ำการชลประทานและการคมนาคม

ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นคนเชื้อสายจีน เชื้อสายรามัญ ซึ่งตั้งถิ่นฐานมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ มีประชากรรวมทั้งสิ้น 318,299 คน เป็นชาย 159,608 คน หญิง 158,691 คน ประชากรร้อยละ 80 อาศัยอยู่ในชนบท ที่เหลือร้อยละ 20 อยู่ในเขตเมือง ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 373.93 คนต่อตารางกิโลเมตร สำหรับการประกอบอาชีพประชากรร้อยละ 57.89 ของจังหวัดมีอาชีพทางด้านเกษตรและรายได้ส่วนใหญ่จากภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการประมง

จังหวัดสมุทรสาครมีเนื้อที่ทั้งหมด 851.22 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ จดจังหวัดราชบุรีและนครปฐม

ทิศใต้ จดอ่าวไทย

ทิศตะวันออก จดกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันตก จดจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดราชบุรี

จังหวัดสมุทรสาครแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ

1. อำเภอเมืองสมุทรสาคร

อำเภอเมืองสมุทรสาครเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาครมีเนื้อที่ทั้งหมด

480.12 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ จดอำเภอกระทุ่มแบน

ทิศใต้ จดอ่าวไทย

ทิศตะวันออก จดกรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก จดอำเภอบ้านแพ้วจังหวัดสมุทรสงคราม

ประชากรในอำเภอเมืองสมุทรสาครส่วนใหญ่มีทั้งคนไทย คนเชื้อสายจีนและเชื้อสายรามัญ รวมทั้งสิ้น 110,992 คน เป็นชาย 56,029 คน และหญิง 54,963 คน ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 231.18 คน ต่อตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ประชากรคิดเป็นประมาณร้อยละ 72 ประกอบอาชีพด้านการประมงเป็นหลัก

2. อำเภอบ้านแพ้ว

อำเภอบ้านแพ้วเป็นอีกอำเภอหนึ่งในเขตจังหวัดสมุทรสาคร มีเนื้อที่ทั้งหมด

239.09 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ จดนครปฐม

ทิศใต้ จดอำเภอเมืองสมุทรสาคร

ทิศตะวันออก จดอำเภอกระทุ่มแบน

ทิศตะวันตก จดจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดราชบุรี

ประชากรในอำเภอบ้านแพ้วรวมทั้งสิ้น 83,636 คน เป็นชาย 41,004 คน และหญิง 42,632 คน ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 349.49 คน ต่อตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

3. อำเภอกะทู้แบบ

อำเภอกะทู้แบบเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร มีเนื้อที่ทั้งหมด 132.00 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ จดนครปฐม

ทิศใต้ จดอำเภอเมืองสมุทรสาคร

ทิศตะวันออก จดกรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก จดอำเภอบ้านแพ้ว

ประชากรในอำเภอกะทู้แบบรวมทั้งสิ้น 68,666 คน เป็นชาย 33,774 คน และหญิง 34,892 คน ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 520.19 คน ต่อตารางกิโลเมตร เนื่องจากอำเภอกะทู้แบบเป็นอำเภอหนึ่งที่มีพื้นที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร มีการคมนาคมขนส่งสะดวก จึงมีผู้นิยมมาตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในสองฟากของถนนเพชรเกษม ดังนั้นประชากรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพใช้แรงงานตามโรงงานต่าง ๆ ในพื้นที่ (แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร. 2534 : 1)

ข้อมูลทางการศึกษาของจังหวัดสมุทรสาคร

ในปีการศึกษา 2530 จังหวัดสมุทรสาครมีสถานศึกษาที่เปิดรับนักเรียนก่อนประถมศึกษา จำนวน 93 แห่ง มีครูทั้งหมด 190 คน มีนักเรียน 6,209 คน มีห้องเรียน 203 ห้อง สามารถจัดการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 35 ของเด็กอายุ 3 - 5 ปี และมีโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งหมด 136 โรง ครู 2,067 คน นักเรียน 40,378 คน ห้องเรียน 1,473 ห้อง หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษามีถึง 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและเทศบาล

ระดับมัธยมศึกษามีโรงเรียนที่เปิดสอน 12 โรง เป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา 11 โรง สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 โรง มีครู 510 คน นักเรียน 8,337 คน และห้องเรียน 213 ห้อง สำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา มี 2 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

อัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสมุทรสาคร

ปีการศึกษา 2530 ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งหมด 5,729 คน เรียนต่อ 2,186 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 ไม่เรียนต่อ 3,543 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 ปีการศึกษา 2531 ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งหมด 7,536 คน เรียนต่อ 3,197 คน คิดเป็นร้อยละ 43.23 ไม่เรียนต่อ 4,339 คน คิดเป็นร้อยละ 56.77 และในปีการศึกษา 2532 ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งหมด 6,420 คน เรียนต่อ 3,505 คิดเป็นร้อยละ 54.00 ไม่เรียนต่อ 2,915 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 (แผนการศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. 2534 : 44)

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาครมีทรัพยากรที่เอื้ออำนวยให้เศรษฐกิจหลายประการ กล่าวคือในด้านของพื้นที่ จังหวัดสมุทรสาครจัดเป็นพื้นที่ราบลุ่ม โดยมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน นอกจากนั้นยังมีคลองสายสำคัญ เช่น คลองภาษีเจริญ และคลองดำเนินสะดวกตัดผ่านพื้นที่ ดังนั้นพื้นที่ส่วนใหญ่จึงเหมาะสมสำหรับการเกษตรกรรม ซึ่งจัดเป็นรายได้อันดับหนึ่งของจังหวัด ส่วนพื้นที่ทางด้านทิศใต้ จังหวัดสมุทรสาครมีแนวชายฝั่งทะเลที่ยาวถึง 38 กิโลเมตร ซึ่งส่งผลให้เป็นผลดีต่อการประมงที่ถือเป็นรายได้หลักอีกทางหนึ่งของจังหวัด และความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจอีกอย่างหนึ่งของจังหวัดสมุทรสาครก็คือเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร ดังนั้น จังหวัดสมุทรสาครจึงได้รับการถ่ายทอดความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมจากกรุงเทพมหานคร มีอุตสาหกรรมเกือบทุกประเภททุกชนิด เพราะปัจจัยสำคัญสิ่งหนึ่งของการอุตสาหกรรมคือการขนส่ง ซึ่งจังหวัดสมุทรสาครได้เปรียบในข้อนี้ จึงนับได้ว่าเป็นจังหวัดที่เศรษฐกิจของประชากรส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะจากสถิติรายได้ประชาชนของจังหวัดสมุทรสาครระบุว่าจังหวัดสมุทรสาครมีรายได้ 42,743 บาทต่อคนต่อปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2533 : 114) ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 5 ของประเทศ รองจาก กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานีและชลบุรี ซึ่งเกี่ยวกับรายได้หลักและองค์ประกอบทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การเกษตรกรรม

พื้นที่จังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มและพื้นที่ตั้งอยู่ในลักษณะภูมิศาสตร์ที่รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกชุกอันเป็นประโยชน์ต่อการเพาะปลูก อีกทั้งยังมีแม่น้ำท่าจีนอันเป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านกลางพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีคลองที่เป็นประโยชน์ในด้านการชลประทานอีก เช่น คลองภาษีเจริญ คลองดำเนินสะดวก คลองมหาชัย คลองพิทยาลงกรณ์และคลองสุนัขหอน ซึ่งลำคลองเหล่านี้จะเป็นประโยชน์มากสำหรับการส่งน้ำไปยังพื้นที่ทั่วจังหวัดสมุทรสาคร สำหรับพื้นที่ทางเกษตรที่สำคัญได้แก่ บริเวณอำเภอบ้านแพ้วทั้งอำเภอและบางส่วนของอำเภอกระทุ่มแบน พื้นที่ทั้งสองอำเภอดังกล่าวจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสวนผลไม้ ได้แก่ ส้ม องุ่น มะม่วง มะพร้าว เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์การเกษตรดังกล่าว นับเป็นสินค้าส่งออกที่หารายได้ให้กับเกษตรกรเป็นอย่างดี นอกจากนี้ปัจจุบันผลผลิตทางการเกษตรที่หารายได้เป็นอย่างดีให้กับเกษตรกรของจังหวัดสมุทรสาครอีกอย่างหนึ่งคือ ไม้ดอก ประเภทกล้วยไม้ ซึ่งดอกกล้วยไม้นี้สามารถส่งขายได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำหรับผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวข้างต้นแล้วยังมีการประกอบอาชีพทางด้านอื่นอีก เช่น การทำนา นาเกลือ นากุ้ง พืชผักต่าง ๆ ซึ่งสามารถหารายได้กับเกษตรกรได้อีกปละมิใช่น้อย สำหรับพื้นที่การเกษตรของจังหวัด ถ้าจะระบุดตามพื้นที่สามารถแยกได้ดังนี้

พื้นที่การเกษตรถือครองทั้งจังหวัด 431,695 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 81.14 ของพื้นที่จังหวัด มีการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทั้งหมด 310,026 ไร่ แยกเป็นชนิดต่าง ๆ ดังนี้

1. ทำนา	74,089 ไร่
2. ไม้ผล	92,735 ไร่
3. พืชผล	21,929 ไร่
4. ไม้ดอก	3,166 ไร่
5. นากุ้ง	75,012 ไร่

6. เพาะเลี้ยงปลา	30,789 ไร่
7. นาเกลือ	10,948 ไร่
8. อื่น ๆ	1,358 ไร่

(แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร. 2534 : 12)

การประมง

การประมงถือเป็น กลุ่มธุรกิจสำคัญอย่างหนึ่งของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีธุรกิจต่อเนื่องมี การจ้างงานมากแขนงหนึ่ง เป็นธุรกิจที่มีผลต่อความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจค่อนข้างสูง เป็นธุรกิจที่ส่งผลต่อธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งรับแขกแน่น ธุรกิจส่งออกอาหารทะเล ธุรกิจปลาน้ำ

จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตอนใน อาณาเขตทิศเหนือจด จังหวัดนครปฐม ทิศใต้จดทะเล ทิศตะวันออกจดกรุงเทพมหานคร ทิศตะวันตกจดจังหวัด สมุทรสงครามและราชบุรี มีแนวชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 38 กิโลเมตร มีพื้นที่ทะเลประมาณ 350,000 ไร่ ลักษณะพื้นที่เป็นทะเลโคลน อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารสัตว์น้ำจึงมีสัตว์น้ำอาศัยเลี้ยง ตัวอยู่ทุกหมู่เหมาะสำหรับการทำการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทั้งภาคเอกชนและ ภาครัฐบาล

จังหวัดสมุทรสาคร มีกลุ่มธุรกิจประมงทั้งในอ่าวไทยและในทะเลอันดามันและมีแนวโน้ม ในการเพิ่มขึ้นการทำประมงระหว่างประเทศ เรือประมงจังหวัดสมุทรสาคร ในปัจจุบันได้พัฒนา โดยการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการหาปลา เช่น มีเครื่องโซนาร์ระดับ ความลึกดินของน้ำ มีเครื่องเรดาร์ เพื่อเสาะแสวงหาตำแหน่งที่อยู่ของกลุ่มปลา นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาการออกหาปลาในรูปของกลุ่มหรือกองเรือ โดยมีเรือแม่เป็นศูนย์กลางการติดต่อและรับ ส่งเสบียงอาหารรวมทั้งรับปลาวังกลับเข้าฝั่ง โดยมีเรือลูกออกไปหาปลารอบ ๆ เป็นการประหยัด และลดต้นทุนรวมทั้ง รักษาคุณภาพของปลาให้สดกว่าเดิม เนื่องจากไม่ต้องแช่ค้างอยู่ในน้ำแข็งนาน เกินควร

การประมงจังหวัดสมุทรสาคร มีทั้งการทำประมงทะเลการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ด้านการประมงทะเลนั้น มีเครื่องมืออวนลากคู่ อวนลากแผ่นตะเฆ่และอวนล้อมจับ ฯลฯ มีความก้าวหน้าและพัฒนาเครื่องมืออย่างทันสมัย เช่น อุปกรณ์การเดินเรือและเครื่องมือหาฝูงปลา ในระบบสื่อสารดาวเทียม จึงต้องแสวงหาแหล่งทำการประมงนอกน่านน้ำไทย มีการทำการประมง ร่วมกับต่างประเทศ เช่น พม่า บังคลาเทศ อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม รวมทั้งในเขต ออสเตรเลีย ในรูปแบบทั้งทางภาครัฐบาลและภาคเอกชน นอกจากนี้ยังมีการทำประมงด้วย เครื่องมือโป๊ะน้ำลึกและน้ำตื้นในอ่าว ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเลที่สำคัญ คือ การเลี้ยงกุ้งน้ำจืด เช่น กุ้งแชบ๊วยและกุ้งกุลาดำ ได้มีการพัฒนาการเลี้ยงเจริญก้าวหน้า สูงสุดของจังหวัดเมื่อปี 2530 - 2532 มีทั้งแบบกึ่งพัฒนาและแบบพัฒนาในรูปแบบบริษัทและ ส่วนตัว โดยใช้เวลาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ดำเนินการ ต่อมากลางปี 2532 เกิดวิกฤตการณ์ ราคากุ้งตกต่ำ และตอนปลายปีการเลี้ยงของเกษตรกรเริ่มไม่ประสบความสำเร็จ เลี้ยงกุ้งตายใน ระยะ 1 - 2 เดือน หรือเลี้ยงแล้ว ไม่เติบโต ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายประการและสภาพแวดล้อม เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว สำหรับการเลี้ยงปลาน้ำจืด มีการเลี้ยงปลาในบ่อและร่องสวน ได้มีการปรับปรุงพัฒนาการเลี้ยงอยู่เสมอเพื่อให้เกษตรกรสามารถยึดถือเป็นอาชีพหลักได้

จากตัวเลขของสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ยืนยันว่า ในปี 2532 มีเรือประมง ทั้งสิ้น 955 ลำ ซึ่งเป็นตัวเลขที่เพิ่มขึ้นจากปี 2531 ถึง 139 ลำ ทั้งนี้จะเห็นว่าธุรกิจด้านนี้ ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา แม้จะเป็นธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนค่อนข้างสูง สามารถถึง จุดคุ้มทุนในเวลาอันรวดเร็ว ความเสี่ยงมีแนวโน้มต่ำลงเป็นผลจากการเข้ามาของเทคโนโลยีสมัย ใหม่ เช่น วิทยุโทรทัศน์ เครื่องโซนาร์ เครื่องเรดาร์ สามารถแจ้งข่าวสารได้รวดเร็วและทันที ในกรณีที่พบปัญหาและสามารถค้นหาฝูงปลาได้รวดเร็ว (แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร. 2534 : 15)

การอุตสาหกรรม

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถานที่รองรับความ เจริญและการขยายตัวจากเมืองหลวง ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการค้าและการเก็บทั้งหมดของ

กิจการค้า การบริการ และการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ นักลงทุนและผู้ประกอบการทั้งหมด จึงมักจะรวมตัวอยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งจังหวัดสมุทรสาครก็มีความเหมาะสมความพร้อม การขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมจึงเติบโตค่อนข้างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตอำเภอ เมืองและอำเภอกระทุ่มแบน หากไม่มีการจัดระเบียบและการควบคุมที่ดีพอ ปัญหาสิ่งแวดล้อมย่อม จะติดตามมา จนถึงสิ้นปี 2532 จำนวนโรงงานที่ประกอบกิจการในจังหวัดสมุทรสาครมีทั้งสิ้น 910 โรง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองฯ 410 โรง อำเภอกระทุ่มแบน 459 โรงและอำเภอ บ้านแพ้ว 41 โรง จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่เป็นโรงงาน ขนาดเล็ก ซึ่งมีจำนวนถึง 634 โรง ขนาดกลาง 203 โรงและโรงงานขนาดใหญ่มีเพียง 72 โรง โรงงานขนาดใหญ่ประกอบกิจการจากหลากหลายประเภท โรงงานปั่นด้ายใยเทียม โรงงานทอผ้า โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป โรงงานผลิตกระดาษแข็งและกระดาษสีน้ำตาล โรงงานผลิตสีย้อมผ้า โรงงานผลิตอุปกรณ์รถยนต์ ของใช้พลาสติก โรงงานผลิตเครื่องปั้นดินเผา และโรงงานห้องเย็นเก็บสัตว์น้ำ จำนวนเงินลงทุนของอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทุกประเภทจนถึง สิ้นปี 2532 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 133,158 ล้านบาท จ้างแรงงานรวม 52,183 คน

การพาณิชย์กรรม

การพาณิชย์กรรมของจังหวัดสมุทรสาคร มีการขยายตัวค่อนข้างสูงตามภาวะการขยายตัว ของภาคอุตสาหกรรม เป็นผลให้ชุมชนในจังหวัดขยายตัวตามไปด้วย การค้าปลีกตามชุมชนที่มี โรงงานอุตสาหกรรมหนาแน่นเกิดขึ้นโดยทั่วไป การขยายตัวของชุมชนเป็นผลให้ความต้องการ สินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขต อำเภอกระทุ่มแบนสภาพความหนาแน่นของธุรกิจในเมืองท่านคร การจราจรที่ติดขัด รวมถึง การสูงขึ้นของราคาที่ดินและสิ่งก่อสร้างในกรุงเทพฯ เป็นผลให้นักธุรกิจเริ่มหันเหความสนใจไป จัดตั้งสำนักงานใหญ่ในจังหวัดรอบ ๆ กรุงเทพฯ รวมถึงการย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ด้วยในปี 2532 มีบริษัทจำกัดโอนสำนักงานใหญ่จากกรุงเทพฯ และจังหวัดอื่นไปอยู่จังหวัดสมุทรสาครจำนวน 39 ราย และโอนออกไปจังหวัดอื่นเพียง 2 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัดโอนไปจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 3 ราย

ธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดสมุทรสาคร มีธนาคารพาณิชย์ รวม 11 ธนาคาร และมีสาขาจำนวน 18 สาขา รวมทั้งสิ้น 29 แห่ง มียอดสินเชื่อรวมทั้งสิ้น 5,609.6 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2531 เป็นจำนวน 1,595.9 ล้านบาท ในส่วนของเงินฝากของธนาคารมีทั้งสิ้น 9,196.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2531 เป็นเงิน 2,469.5 ล้านบาท

ในส่วนของเงินฝากนั้นเพิ่มขึ้นประมาณ 36 % ซึ่งสูงกว่าการเพิ่มขึ้นในปี 2531 ซึ่งเพิ่มขึ้นเพียง 25 % สำหรับสินเชื่อในปี 2532 เพิ่มขึ้น 39 % อยู่ในอัตราการเพิ่มขึ้นที่ใกล้เคียงกับปี 2531 คือ 41 %

หากใช้ปริมาณเงินเป็นตัววัดแล้ว พอจะอนุมานได้ว่า ปริมาณเงินฝากคือปริมาณเงินของระบบในจังหวัดจะเห็นได้ว่าปริมาณเงินในจังหวัดในปี 2532 เพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูง

การขยายตัวของเงินฝากในจังหวัดนั้น คาดว่าเป็นผลต่อเนื่องมาจากการประกาศยกเลิกเพดานดอกเบี้ยดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะในส่วนของเงินฝากประจำจะสังเกตเห็นว่า อัตราการขยายตัวของเงินฝากประจำจะอยู่ในอัตราที่สูงที่สุดกว่าเงินฝากประเภทอื่น ๆ แม้ว่าจะขยายตัวไม่สูงนัก เมื่อเทียบกับอัตราส่วนการขยายตัวเมื่อปีที่ผ่านมา (แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร. 2534 : 25)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนต่อ

กระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญสิ่งหนึ่ง คือ การศึกษาเพื่อให้ตระหนักถึงวิถีชีวิตของบรรพบุรุษ ในอดีตอันยาวนานอีกทั้งการศึกษายังมีส่วนช่วยในการพัฒนาคนในด้านความคิด สติปัญญา จิตใจ รวมทั้งการกระทำต่าง ๆ ที่จะออกมาในรูปของการฝึกฝน จนเกิดความสามารถและสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้ได้รับการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถรู้จักใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล (วิรัช เตียวหงษาสกุล. 2529 : 30)

ชัยวัฒน์ บัญพงษ์ และคนอื่น ๆ (2521 : 108) อธิบายไว้ว่า คุณภาพชีวิตหมายถึงชีวิตที่มีคุณภาพไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม เป็นชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สามารถที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจ การเมืองและทางสังคมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของคน สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหรือปัญหาที่สลับซับซ้อนได้

ธนวรรธน์ อัมสมบุรณ์ (2527 : 103) กล่าวว่า มโนทัศน์ หรือแนวคิดในทุกด้านเกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กมีการสร้างเสริมและพัฒนามาจากภายในจิตใจของแต่ละบุคคล โดยอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม จนในที่สุดจะแสดงออกมาในรูปพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งช่วงระยะเวลาที่มีการพัฒนาของมโนทัศน์จะเป็นช่วงที่สำคัญอย่างยิ่งในชีวิตเพราะถ้ามโนทัศน์ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมก็จะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

ก่อ สวัสดิพิบูลย์ (2529 : 59) ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม เพราะหลักการของการศึกษา คือ การพัฒนาคนเพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ในสังคมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มปลูกฝังสร้างลักษณะนิสัยที่พึงปรารถนาตั้งแต่วัยเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากวัยเด็กสามารถที่จะรับรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ดีกว่าวัยผู้ใหญ่ ดังสุภาษิตที่ว่า ไฉนอ่อนดั่งงาไม่แก้คดยาก

คุณภาพชีวิตนั้นหมายถึง สภาพความเป็นอยู่ในด้านต่าง ๆ ของบุคคลแต่ละคนการที่จะระบุให้ชัดเจนว่าสภาวะอย่างไรเป็นชีวิตที่มีคุณภาพนั้น ค่อนข้างวัดได้ยาก ซึ่งขึ้นอยู่กับมาตรฐานของแต่ละสังคม แต่ถ้าจะกล่าวถึงลักษณะกว้าง ๆ ของชีวิตที่ไม่มีคุณภาพ ก็อาจจะระบุได้ว่าเป็นชีวิตที่ยากจน ขาดแคลนปัจจัยสี่มีร่างกายและจิตใจที่อ่อนแอ ขาดความรู้หรือไร้การศึกษา ขาดทักษะในการประกอบอาชีพอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมและขาดความสงบสุข เป็นต้น ส่วนชีวิตที่มีคุณภาพนั้น นอกจากจะมีลักษณะตรงกันข้ามกับที่กล่าวมาแล้วยังต้องประกอบด้วยสิ่งที่พึงปรารถนาอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น อีสรภาพความเจริญก้าวหน้าในชีวิตและการทำงาน ความปลอดภัยมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

การให้การศึกษาด้านคุณภาพชีวิตนี้จะมีประสิทธิภาพมากที่สุด ถ้าหากใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น โดยสอดแทรกความรู้และวิทยาการสมัยใหม่เข้าไป จนประชาชนสามารถผสมผสานความเคยชินแบบเก่ากับแนวทางปฏิบัติใหม่ ๆ ได้ โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งในจิตใจ ในส่วนของเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐก็ควรร่วมมือประสานงานกันเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชากรในทุกคน เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความปลอดภัยในชีวิตต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากผลงานวิจัยของ ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา (2514 : 33) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับฐานะของครอบครัวและอาชีพของบิดามารดา มีความสำคัญอย่างสูงต่อโอกาสในการที่บุตรจะได้ศึกษาต่อ บุตรที่อยู่ในกลุ่มครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและบิดาที่มีอาชีพเกษตรกรรมจำนวนของบุตรที่มาศึกษาต่ออาจมีน้อยกว่าบุตรที่อยู่ในครอบครัวที่มีอาชีพอื่น ๆ

จากผลการวิจัยของ สมใจ หอมเย็น (2514 : 166) ที่วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสภาวะส่วนตัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความไม่เสมอภาคทางการศึกษาในชั้นนี้จะมาจากความยากจนของประเทศ คนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับสูงจะมีโอกาสได้ศึกษาต่อและมักจะประสบผลสำเร็จได้มากกว่าคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ นอกจากนี้แล้ว สภาพแวดล้อมและสถานภาพของส่วนตัวบางประการก็ยังมีผลต่อความไม่เสมอภาคการได้ศึกษาต่ออีกด้วย อาทิ เจตคติของบิดามารดาที่มีผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของบุตรและภูมิสำเนา ซึ่งนับว่ามีส่วนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนมิใช่น้อย จะเห็นได้จากท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกลความเจริญภาษาพื้นเมืองที่ใช้ สภาพโรงเรียนไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ อุปกรณ์ไม่พร้อม ขาดครูที่มีวุฒิ

จันทนา เหมทิก (2521 : 107) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่านักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่านักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อในท้องถิ่นนั้นอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ส่วนนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีจำนวนน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีนั้น นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อในส่วนกลางหรือในเมือง

ผลการศึกษาวิจัยของจรรยา พาณิชย์พลินไชย (2521 : 185) ที่ทำการวิจัยเรื่องโอกาสเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัวและผลการเรียนของนักเรียนในภาคเหนือ ศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีโอกาสเข้าเรียนต่อ

ในชั้น ม.1 มากที่สุด รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง โอกาสน้อยที่สุด คือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนในด้านโรงเรียนพบว่านักเรียนที่จบจากโรงเรียนประเภทใด ๆ ก็ตามมีโอกาสดำเนินการศึกษาต่อชั้น ม.1 เท่าเทียมกัน ในด้านอาชีพของผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีโอกาสเข้าศึกษาต่อแตกต่างกัน บิดามารดาที่มีอาชีพรับราชการมีความต้องการให้บุตร ได้รับการศึกษาในระดับสูงแตกต่างจากอาชีพเกษตรกรและกรรมกร ซึ่งมีความต้องการในการศึกษาของบุตรต่ำ

เทียมจันทร์ จากศึกษาเปรียบเทียบ (2523 : 73 - 74) ได้วิจัยเรื่ององค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 7 พบว่าองค์ประกอบทางสถานภาพส่วนตัวของนักเรียนมีตัวแปรที่จะอธิบายถึงโอกาสที่นักเรียนจะได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อ คือ

1. ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประชาบาลได้ศึกษาต่อน้อยที่สุด นักเรียนที่เข้าเรียนต่อมากที่สุด คือนักเรียนที่จบจากโรงเรียนราษฎร์

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้ศึกษาต่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ กล่าวคือ โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนที่ได้ศึกษาต่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 74 แต่ถ้าพิจารณาแต่ละกลุ่มตามอัตราการเข้าศึกษาต่อแล้ว ผลปรากฏว่า กลุ่มที่มีอัตราการเข้าศึกษาต่อสูงและปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ที่ไม่ใช่ตัวแปรที่สำคัญในการจำแนกนักเรียนที่ได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อ แต่สำหรับที่มีอัตราการเรียนต่อผลสัมฤทธิ์เป็นตัวแปรในการจำแนกนักเรียนที่ได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อ

3. ความต้องการของนักเรียนพบว่านักเรียนที่ศึกษาต่อ มีความต้องการในการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ

เจอร์นัลพรายด์ (2524 : 54) ได้ประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษาทุกระดับเข้าด้วยกัน พบว่า ตัวบ่งชี้เท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางการศึกษาในประเทศไทยในเรื่องโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา พบว่าผู้ปกครองที่เป็นเสมียนและข้าราชการชั้นจัตวา ซึ่งมีเพียงร้อยละ 6 ของประชากรทุกอาชีพในเขตส่วนกลาง บุตรได้เข้าศึกษาต่อเพียงร้อยละ 26

ผลการวิจัยของกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง (กองแผนงานสำนักงาน ปลัดกระทรวง. 2527 : 4) สรุปผลการวิจัยการศึกษาสาเหตุของนักเรียนชั้น ป.6 ที่ไม่ต่อ ม.1 ปีการศึกษา 2527 พบว่าเด็กที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมจะได้เรียนต่อน้อยที่สุดและ บิดามารดาที่จบการศึกษาสูงจะมีจำนวนร้อยละของบุตรที่มีการศึกษาต่อสูง

ประภาศรี มานะ (2528 : 118) ทำการศึกษาลักษณะของผู้ตัดสินใจศึกษาต่อและไม่ ได้ศึกษาต่อในโปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยทำ การศึกษากับนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ลงทะเบียนเรียนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ปีการศึกษา 2527 และผู้จบ ป.6 ที่ไม่ได้เรียนต่อ ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลของการเรียนต่อช่วยให้ทำงาน ทำได้ง่ายขึ้น ต้องการประกาศนียบัตรเพื่อโอกาสในการทำงานที่ดีกว่าเดิมเห็นคนอื่นเรียนก็อยาก เรียนบ้างและสอบเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาไม่ได้ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ ตัดสินใจศึกษาต่อในโปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4

โสเมอุชา เลี้ยงณอม (2528 : 222) ทำการศึกษาเหตุจูงใจและความต้องการของ ผู้เรียนในโครงการรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติ ในจังหวัดนครราชสีมา ปี 2527 พบว่า เหตุจูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมในโครงการรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติ คือ ต้องการมีความรู้และต้องการเรียนต่อในชั้นสูงต่อไป

อนันต์ พงษ์สัตยา (2529 : 65) ทำการศึกษองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเข้า เรียน และไม่เข้าเรียนของผู้ไม่รู้หนังสือตามโครงการรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติ จังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2528 พบว่า เหตุผลในการเข้าเรียนของผู้ไม่รู้หนังสือ คือ ต้องการอ่าน ออกเขียนได้ เห็นว่าการอ่านออกเขียนได้เป็นสิ่งจำเป็น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านชักจูงให้มาเรียนและ เห็นว่าเป็นการเรียนที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

จากประเมินผลกระทบของโครงการการศึกษานอกโรงเรียนที่มีต่อประชาชนในชนบท ในปี พ.ศ. 2530 โดย ชลทิพย์ เอี่ยมสาอังกค์ (2530 : 30) พบว่าประชาชนในชนบทมี เหตุผลในการเข้าร่วมโครงการการศึกษานอกโรงเรียน คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ มีมือ เพื่อนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผู้นำหมู่บ้านชักชวนให้เข้าร่วมโครงการ และถูกเกณฑ์หรือบังคับให้เข้าร่วมและจากการวิจัยของ

กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2530 : 16) ในเรื่องกรณีการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนที่นั่งเรียนเหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า การคมนาคมการเดินทางที่สะดวกและไม่สะดวกมีผลต่อความต้องการของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่จะให้บุตรหลานของตนได้เรียนต่อ

มณฑล ทศนระดับ (2533 : 89) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภททางไกลของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ ในจังหวัดเชียงราย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าเรียนต่อหรือไม่เข้าเรียนต่อ ได้แก่ จำนวนที่นั่งในครอบครัว ความต้องการที่จะเรียนต่อ ทศนคติที่มีต่อการศึกษานอกโรงเรียน และการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ลำดับที่ของการเป็นบุตร

✓ จากการศึกษาของเคร้าส์ (Krause. 1964 : 868) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดความประสงค์ทางการศึกษาของเยาวชนวัยทำงานพบว่า เด็กกลุ่มชนชั้นที่มีฐานะปานกลางมีแนวโน้มที่จะต้องการศึกษาต่อมากกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งมีจำนวนผู้ที่ไม่ต้องการศึกษาต่อสูง สำหรับปัจจัยในด้านการศึกษาของบิดามารคามีอิทธิพลอยู่ไม่น้อยต่อการศึกษามือบุตร จากการศึกษาของเขาได้ศึกษาในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำพบว่า ในกลุ่มที่บิดามารดาจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย บุตรจะมีความต้องการเรียนถึงขั้นวิทยาลัย กลุ่มที่บิดาไม่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแต่มารดาจบจะ ไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนต่อในขั้นที่สูงของเด็กและส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของพี่น้อง เขาพบว่าในกลุ่มเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ แม้พี่น้องได้เรียนถึงขั้นวิทยาลัย ความต้องการศึกษาต่อของเขาจะสูงขึ้นถึงขั้นนี้ด้วย แต่ในกลุ่มฐานะปานกลางถึงแม้พี่น้องจะ ไม่ได้เรียนถึงขั้นวิทยาลัยแต่ก็มีผู้ต้องการเรียนต่อถึงขั้นวิทยาลัยถึงร้อยละ 61

✓ เอลเดอร์ (Elder. 1965 : 84) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพครอบครัวกับการศึกษาของกลุ่มนักเรียนชาติต่าง ๆ 5 ชาติ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมันตะวันตก อิตาลี และเม็กซิโก ทราบว่าโอกาสศึกษาต่อในขั้นสูงของเด็กชั้นสูงของเด็กชายมีมากกว่าเด็กหญิง เด็กอายุระหว่าง 15 - 19 ปี ของประเทศเยอรมันตะวันตกและอังกฤษ ที่มีโอกาสศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเพียงร้อยละ 18.2 และ 16.8 ตามลำดับ และมีอัตราส่วนของเด็กชายและเด็กหญิงเกือบเท่ากัน ในสหรัฐอเมริกาจำนวนเด็กที่เข้าเรียนต่อในขั้นนี้ถึงร้อยละ 90

ในทางตรงข้าม เด็กในประเทศอิตาลี อายุ 15 - 19 ปี ที่ได้ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีเพียงร้อยละ 7.8 และน้อยกว่าร้อยละ 40 เป็นเด็กหญิง เด็กชาวเม็กซิกันก็เช่นเดียวกับชาวอิตาลี คือ มีการศึกษาชั้นนี้้น้อยและเป็นเด็กหญิงไม่ถึงหนึ่งในสาม

อดัมส์ (Adams. 1967 : 364 - 367) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการโยกย้ายตำแหน่งงาน และการปรับตัวของชาวอเมริกัน พบว่าบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง บุตรของครอบครัวนั้น จะได้รับการศึกษาสูงด้วย ส่วนบิดามารดาที่มีการศึกษาต่ำความต้องการที่จะให้บุตร ได้รับการศึกษาสูงมีน้อยมาก

ฟาซิค (Fasick. 1967 : 127) ได้ทำการศึกษาในเรื่องของการย้ายถิ่นโดยการสัมภาษณ์มารดาในกลุ่มเด็กที่ย้ายถิ่นมาทำการเกษตรกรรมในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าลักษณะอาชีพและทัศนคติที่มีต่อการศึกษามุมมอง เห็นคุณค่าของการทำงานมากกว่า การให้เรียนต่อในชั้นสูง

ส่วนแคนเดล และ เลสเซอร์ (Kandel and Lesser. 1969 : 221 - 222) ได้ศึกษาเรื่องแผนการศึกษาของวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา พบว่าทัศนคติของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษามุมมองมากกว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจและความคิดเห็นของผู้ปกครองมีอิทธิพลมากกว่ากลุ่มเพื่อนในเรื่องการศึกษาต่อ

เอ็ดดี้ (Eddy. 1969 : 2558 - 2559-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียนเกษตรกรรม ในรัฐหลุยเซียน่า พบว่า บิดามารดา เพื่อน ญาติ และบุคคลในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียนมากน้อยตามลำดับ และในการศึกษาเกี่ยวกับความปรารถนา ความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากเมืองใหญ่ ๆ จำนวน 5 เมือง ในรัฐหลุยเซียน่า

ดอบบินส์ (Dobbins. 1969 : 2925-A) ได้ศึกษาเรื่องความมุ่งหวังทางการศึกษา และอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจากเมืองใหญ่ ๆ จำนวน 5 เมือง ในรัฐหลุยเซียน่า พบว่า บิดามารดา มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

บาเบอร์ (Baber. 1975 : 395) ได้ศึกษาเรื่องการแบ่งชั้นทางสังคมพบว่า คนที่มีการศึกษาสูงมักมีแนวทางให้บุตรได้รับการศึกษาสูงด้วย

จากการศึกษาในเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจสังคม การศึกษาของบิดามารดา ผลการเรียนรู้ของเด็กและการคมนาคมนับเป็นตัวแปรที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าทั้งสิ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษาว่าสาเหตุด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้นเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนในจังหวัดสมุทรสาครไม่ศึกษาต่อด้วยหรือไม่ นอกจากนี้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบก็จะเป็นประโยชน์ในการจัดหาแนวทางในการให้บริการการศึกษา นอกโรงเรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาสาเหตุการไม่เรียนต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสาคร รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครแล้วไม่ได้ศึกษาต่อและผู้ปกครองซึ่งอยู่ในพื้นที่ขณะที่ทำการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชากรข้างต้นโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้ผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่มตัวอย่างประมาณ 70 คน และผู้ปกครอง 70 คน รวม 140 คน ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว กลุ่มตัวอย่างจะใช้ทั้ง 3 อำเภอ โดยสุ่มตำบลมาอำเภอละประมาณ 25% ได้ 11 ตำบล จากนั้นสุ่มโรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่ายมาตำบลละ 1 โรงเรียน
2. จากโรงเรียนที่ได้สำรวจดูจำนวนผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้เรียนต่อว่ามีจำนวนเท่าไรและสุ่มอย่างง่ายร้อยละ 20 จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้เรียนต่อจำนวน 70 คน และผู้ปกครองอีก 70 คน รวม 140 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ/โรงเรียน	จำนวนนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2533	จำนวนผู้ ที่ไม่เรียนต่อ	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
<u>อำเภอเมือง</u>			
ร.ร.วัดบางปลา	94	38	8
ร.ร.วัดบางหญ้าแพรก	125	54	11
ร.ร.วัดบางปิ้ง	86	29	6
ร.ร.วัดคลองครุ	33	14	3
ร.ร.วัดใหญ่จอมปราสาท	48	16	3
<u>อำเภอกระทุ่มแบน</u>			
ร.ร.วัดอ่างทอง	73	27	5
ร.ร.วัดอ้อมน้อย	102	51	10
ร.ร.วัดนางสาว	138	54	11
<u>อำเภอบ้านแพ้ว</u>			
ร.ร.วัดสุนทรสถิตย์	44	20	4
ร.ร.วัดสวนส้ม	38	17	3
ร.ร.วัดใหม่ราษฎร์นุกูล	51	28	6
รวม	832	348	70

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์มีจำนวน 2 ชุด โดยชุดที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ซึ่งแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว สถานภาพทางเศรษฐกิจและสถานภาพทางสังคมและการคมนาคม - ๗ ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น ทัศนคติของการไม่เรียนต่อและความรู้ เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียน ๑๐ ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแสดงความคิดเห็นทั่วไป

การสร้างแบบสัมภาษณ์

ในการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และการศึกษาออกกระบวน
2. นำความรู้และข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวมาสร้างแบบสัมภาษณ์
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมปริิญาพันธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ตรวจสอบแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง ในระหว่างเดือนธันวาคม 2534 ถึงเดือนกรกฎาคม 2535 โดยสัมภาษณ์ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ พร้อมทั้งผู้ปกครองเป็นรายบุคคล การสัมภาษณ์ได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบนักเรียนที่ไม่เรียนต่อในปีการศึกษา 2533 แล้วเดินทางไปบ้านของผู้ที่

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อเพื่อทำการสัมภาษณ์ ซึ่งทั้งนี้รวมทั้งการสัมภาษณ์
ผู้ปกครองด้วย ในบางแห่งได้ขอความร่วมมือให้ทั้งผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ
และผู้ปกครอง มารวมที่จุดใดจุดหนึ่ง เพื่อทำการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ตามแบบ
สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งการสัมภาษณ์ครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากทางโรงเรียน
และผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบ
ความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนตัว
ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลด้านการคมนาคมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อ
และการศึกษานอกโรงเรียน ของผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ และข้อมูล
ความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับตัวผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ และ
การศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้วยคำร้อยละ และ ความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งเป็น 2 ชุด คือข้อมูลของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครองของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งออกเป็นชุดละ 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมและการใช้สื่อและ การคมนาคม
2. ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ทศนคติของการไม่เรียนต่อ และความรู้เกี่ยวกับการศึกษา นอกโรงเรียน
3. ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ชุดที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลส่วนตัวของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ในครอบครัว สุขภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังแสดงไว้ในตาราง

ตาราง 2 ข้อมูลด้านส่วนตัว ของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลด้านส่วนตัว	จำนวน (N = 70)	คิดเป็นร้อยละ
เพศ		
ชาย	29	41.43
หญิง	41	58.57
อายุ		
12 ปี	1	1.43
13 ปี	46	65.71
14 ปี	22	31.43
15 ปี	1	1.43
สถานภาพในครอบครัว		
บุตรคนที่ 1	18	25.71
" 2	27	38.57
" 3	12	17.14
" 4	8	11.43
" 5	5	7.15

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลด้านส่วนตัว	จำนวน (N = 70)	คิดเป็นร้อยละ
จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา		
1 คน	1	1.43
2 คน	7	10.00
3 คน	22	31.43
มากกว่า 3 คน	40	57.14

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่เรียนต่อในจังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งสิ้น 70 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.43 เพศหญิงจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 58.57

ช่วงอายุของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อมี มีมากที่สุดคือ อายุ 13 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 และ มีน้อยที่สุดคือ อายุ 12 ปี และอายุ 15 ปี จำนวน 1 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.43

สถานภาพในครอบครัว ของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ เป็นบุตรคนที่ 2 มีมากที่สุดจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.57 และบุตรคนที่ 5 มีน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.15

จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา มีมากกว่า 3 คน มีมากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 และมี 1 คนมีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวด้านสุขภาพของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลส่วนตัวด้านสุขภาพ	จำนวน (N = 70)	คิดเป็นร้อยละ
การเจ็บป่วย		
- เจ็บป่วยบ่อย ๆ	2	2.86
- นาน ๆ ครั้ง	66	94.28
- ไม่เคยเจ็บป่วยเลย	2	2.86
โรคที่เจ็บป่วย		
- ท้อง	1	1.43
- เป็นไข้	67	95.71
- อื่น ๆ	2	2.86
การรักษาพยาบาล		
- มีหมอรักษาทุกครั้ง	19	27.14
- รักษาเฉพาะที่เจ็บป่วยมาก ๆ	43	61.43
- ไม่เคยมีหมอรักษา แต่ซื้อยา กินเอง	7	10.00
- ไม่เคยมีหมอรักษาและไม่เคย มียากิน	1	1.43
โรคประจำตัว		
มี	2	2.86
ไม่มี	68	97.14

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลส่วนตัวด้านสุขภาพของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้
 ด้านการเจ็บป่วย ผู้ที่นาน ๆ ครั้งจึงเจ็บป่วย มีมากที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ
 94.28 เจ็บป่วยบ่อย ๆ และไม่เคยเจ็บป่วยเลย มีน้อยที่สุดเท่ากัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ
 2.86

โรคที่เจ็บป่วย ผู้ที่เจ็บป่วยด้วยการเป็นไข้ มีมากที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ
 95.71 และเจ็บป่วยเกี่ยวกับท้อง มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

การรักษาพยาบาลรักษาเฉพาะที่เจ็บป่วยมาก ๆ มีมากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 61.43 ไม่เคยมีหมอรักษาและไม่เคยมียากิน มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ
 1.43

โรคประจำตัว ผู้ที่ไม่มีโรคประจำตัว มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14
 ผู้มีโรคประจำตัว มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

ตาราง 4 ข้อมูลส่วนตัวด้านประวัติการเรียนรู้ของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลส่วนตัวด้านประวัติการเรียนรู้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
การเรียนรู้ซ้ำกันและสอบตก		
- เคย	1	1.43
- ไม่เคย	69	98.57
ผลการเรียนชั้นประถมปีที่ 6		
ต่ำกว่า 2.00	5	7.15
ระหว่าง 2.00 - 3.00	61	87.14
มากกว่า 3.00	4	5.71
การขาดเรียนระหว่างที่กำลังเรียนอยู่		
ขาดเรียนบ่อย ๆ	4	5.71
ขาดบ้างเป็นครั้งคราว	65	92.28
ไม่เคยขาดเลย	1	1.43
สาเหตุของการขาดเรียนบ่อย		
ป่วย	52	74.28
ไม่ยอมไปโรงเรียน	11	15.72
กลัวครูทำโทษ	7	10.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวด้านประวัติการเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
การขาดเรียนเพราะช่วยผู้ปกครองทำงาน		
ขาดบ่อย ๆ	2	2.86
นาน ๆ ครั้ง	61	87.14
ไม่เคยขาดเลย	7	10.00

จากตาราง 4 พบว่า ประวัติการเรียนของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้
 ผู้ไม่เคยเรียนซ้ำชั้น มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 98.57 ผู้เรียนซ้ำชั้นมีจำนวน
 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

ผลการสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการเรียนระหว่าง 2.00 - 3.00 มีมากที่สุด
 จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14 มากกว่า 3.00 มีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.71

การขาดเรียนระหว่างที่เรียนอยู่ ขาดเรียนบ้างเป็นครั้งคราว มีมากที่สุดจำนวน 65 คน
 คิดเป็นร้อยละ 92.86 ไม่เคยขาดเลย มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

สาเหตุของการขาดเรียนบ่อย ๆ ขาดเรียนเพราะป่วยมีมากที่สุด จำนวน 52 คน
 คิดเป็นร้อยละ 74.28 ขาดเรียนเพราะกลัวครูทำโทษ มีน้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 10

การขาดเรียนเพราะช่วยผู้ปกครองทำงาน ขาดนาน ๆ ครั้ง มีมากที่สุด จำนวน 61 คน
 คิดเป็นร้อยละ 87.14 ขาดบ่อย ๆ มีน้อยที่สุดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

1.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมและการใช้สื่อมวลชน

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมและการใช้สื่อมวลชนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ ที่นำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาชีพ และรายได้ เศรษฐกิจระหว่างเรียน สภาพสังคมในระหว่างที่เรียน การใช้สื่อมวลชน ดังแสดงไว้ในตาราง 5 - 8

ตาราง 5 ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้ของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
มีรายได้เป็นของตัวเอง		
มี	26	37.14
ไม่มี	44	62.86
มีอาชีพที่แน่นอน		
มี	32	45.71
ไม่มี	38	54.29
ปัจจุบันประกอบอาชีพ		
เกษตรกร	38	54.29
รับจ้าง	9	12.85
ค้าขาย	8	11.43
ประมง	8	11.43
อื่น ๆ (ฝึกงานช่างยนต์)	7	10.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ความพอใจกับอาชีพปัจจุบัน		
พอใจ	23	32.86
ไม่พอใจ	16	22.86
เฉย ๆ	31	44.28
ความต้องการเปลี่ยนอาชีพ		
ไม่ต้องการเปลี่ยน	25	35.71
ต้องการเปลี่ยนถ้ามีโอกาส	45	54.29
ถ้ามีโอกาสเปลี่ยนอาชีพจะเลือกอาชีพ		
ค้าขาย	25	35.72
รับราชการ	39	55.71
อื่น ๆ (ทำงานโรงงานและช่างซ่อม เครื่องยนต์)	6	8.57

จากตาราง 5 พบว่า อาชีพและรายได้ของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้
 ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง มีจำนวน 44 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 62.86 มีรายได้เป็นของตนเองมีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14

ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีอาชีพแน่นอน มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29
มีอาชีพแน่นอน มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71

ปัจจุบันประกอบอาชีพ เกษตรกรรมมีมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ
54.28 ประกอบอาชีพอื่น ๆ (ฝึกงานช่างยนต์) มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ความพอใจกับอาชีพปัจจุบัน รู้สึกเฉย ๆ กับอาชีพปัจจุบัน มีมากที่สุดจำนวน 31 คน
คิดเป็นร้อยละ 44.28 ไม่พอใจกับอาชีพปัจจุบัน มีน้อยที่สุดจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86

ความต้องการเปลี่ยนอาชีพ ต้องการเปลี่ยนอาชีพ ถ้ามีโอกาส มีจำนวน 45 คน
คิดเป็นร้อยละ 54.29 ไม่ต้องการเปลี่ยน มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71

ถ้ามีโอกาสเปลี่ยนจะเลือกอาชีพ รับราชการมีมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ
55.71 อาชีพอื่น ๆ (ฝึกงานโรงงานและช่างซ่อมรถยนต์) มี น้อยที่สุดจำนวน 6 คน คิดเป็น
ร้อยละ 8.57

ตาราง 6 ข้อมูลส่วนตัวด้านสภาพทางเศรษฐกิจในระหว่างเรียนประถมศึกษา

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ระหว่างเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก		
พ่อ แม่	65	92.86
ญาติพี่น้อง	2	2.86
คนอื่น ๆ	3	4.28
ค่าใช้จ่ายเพียงพอกับความต้องการ		
พอ	70	100
การรับประทานอาหารเช้า		
ก่อนไปโรงเรียน		
รับประทานทุกวัน	69	98.57
รับประทานเป็นบางวัน	1	1.43
การรับประทานอาหารกลางวัน		
รับประทานทุกวัน	69	98.57
รับประทานเป็นบางวัน	1	1.43

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
จำนวนเครื่องเขียนแบบเรียน		
มีครบ	63	90.00
มีไม่ครบ	7	10.00
ความต้องการเครื่องเขียนแบบเรียน		
ซื้อได้ทันที	59	84.29
ต้องรอหลายวัน	11	15.71

จากตาราง 6 พบว่า สภาพเศรษฐกิจในระหว่างที่เรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้
 ค่าใช้จ่ายระหว่างที่เรียนได้รับจาก พ่อ-แม่ มีมากที่สุดจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86
 ได้รับจากญาติพี่น้อง มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86
 ค่าใช้จ่ายเพียงพอกับความต้องการทั้งหมด จำนวน 70 คน ตอบว่าเพียงพอคิดเป็นร้อยละ 100

การรับประทานอาหารเช้าก่อนไปโรงเรียน รับประทานทุกวัน มีจำนวน 69 คน
 คิดเป็นร้อยละ 98.57 รับประทานเป็นบางวัน มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

การรับประทานอาหารกลางวัน รับประทานทุกวัน มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 98.57 รับประทานเป็นบางวัน มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

จำนวนเครื่องเขียนแบบเรียน มีครบจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 มีไม่ครบจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ความต้องการเครื่องเขียนแบบเรียน ซื้อได้ทันที มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 84.29 ต้องรอหลายวัน มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.71

ตาราง 7 สภาพสังคมในขณะที่เรียนชั้นประถมศึกษา

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
จำนวนเพื่อนสนิทระหว่างที่เรียน		
1 - 3 คน	27	38.57
4 - 7 คน	32	45.71
มากกว่า 7 คน	11	15.72
การเล่าถึงปัญหาทางบ้านให้เพื่อนฟัง		
เคยเล่า	16	22.86
ไม่เคยเล่า	54	77.14
เพศของเพื่อนส่วนใหญ่		
ชาย	9	12.86
หญิง	2	2.86
ทั้งชายและหญิง	59	84.28

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ครูที่โรงเรียนพักอาศัยเกี่ยวกับปัญหา ทางบ้าน		
เคย	29	41.43
ไม่เคย	41	58.57
ความต้องการตอบปัญหาเมื่อครูถาม		
ต้องการ	49	70.00
ไม่ต้องการ	21	30.00
การช่วยครูทำงานเวลาโรงเรียน มีกิจกรรมพิเศษ		
เคย	62	88.57
ไม่เคย	8	11.43
ครูประจำชั้นใช้ให้ช่วยทำงาน		
เคยใช้บ่อย ๆ	33	47.14
นาน ๆ ครั้ง	37	52.86

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
เมื่อมีปัญหามักปรึกษา		
พ่อ-แม่	46	65.71
พี่น้อง	21	30.00
เพื่อน	2	2.86
คนอื่น ๆ (บ้าง)	1	1.43

จากตาราง 7 พบว่า สภาพสังคมในขณะที่เรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้

จำนวนเพื่อนสนิท มีระหว่าง 4 - 7 มีมากที่สุดจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 และมากกว่า 7 คน มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.72

การเล่าถึงปัญหาทางบ้านให้เพื่อนฟัง ไม่เคยเล่า มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 71.14 เคยเล่า มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86

เพศของเพื่อน มีทั้งหญิงและชายมีมากที่สุด มีมากที่สุดจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 84.28 และมี เฉพาะผู้หญิงมีน้อยที่สุดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

ครูที่โรงเรียนซักถามเกี่ยวกับปัญหาทางบ้าน ไม่เคยถาม มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 58.57 เคยถามมี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.43

ความต้องการตอบปัญหาเมื่อครูถาม ต้องการตอบมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ไม่ต้องการตอบมีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00

การช่วยครูทำงานเวลาโรงเรียนมีกิจกรรมพิเศษ เคยช่วย มีจำนวน 62 คน
คิดเป็นร้อยละ 88.57 ไม่เคยช่วย มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43

ครูประจำชั้นใช้ให้ช่วยทำงาน นาน ๆ ครั้งมีจำนวน 37 คน คิดเป็น
ร้อยละ 52.86 เคยใช้บ่อย ๆ มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.14

เมื่อมีปัญหาปรึกษาปรึกษาพ่อ-แม่ มีมากที่สุดจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ
65.71 ปรึกษาคนอื่น (ป้า) มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

ตาราง 8 การแสวงหาความรู้จากสื่อและการใช้สื่อ

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
การชอบอ่านหนังสือในปัจจุบัน		
ชอบ	63	90.00
ไม่ชอบ	7	10.00
หนังสือที่อ่านส่วนใหญ่		
ข่าวสาร	5	7.14
บันเทิง	57	81.43
ความรู้ทั่วไป	5	7.14
นวนิยาย	3	4.29
การขอฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์		
ชอบ	70	100

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ถ้าชอบสนใจรายการประเภทใด		
บันเทิง	54	77.14
ข่าวสารทั่วไป	1	1.43
กีฬา	15	21.43
ระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์		
บ่อย ๆ	20	28.57
นาน ๆ ครั้ง	2	2.86
ทุกครั้งที่มีโอกาส	48	68.57
การดูภาพยนตร์		
ชอบ	70	100

จากตาราง 8 พบว่า การแสวงหาความรู้จากสื่อและการใช้สื่อ มีดังนี้

การอ่านหนังสือในปัจจุบัน ชอบอ่านหนังสือ มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00

ไม่ชอบอ่านหนังสือ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

หนังสือที่อ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสือบันเทิง มีมากที่สุดจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ

81.13 เป็นหนังสือนวนิยาย มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.29

การฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ ชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ทั้งหมด 70 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

รายการที่สนใจ เป็นรายการบันเทิงมากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14
รายการข่าวสารทั่วไป มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

ระยะเวลาในการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุหรือโทรทัศน์ ใช้เวลาทุกครั้งที่มีโอกาส มีมากที่สุดจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 68.57 นาน ๆ ครั้ง จึงจะอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ มีน้อยที่สุดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

การดูภาพยนตร์ ชอบดูภาพยนตร์ทั้งหมด 70 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.3 ข้อมูลด้านการคมนาคม

ข้อมูลด้านการคมนาคมของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อที่นำเสนอ
ในการวิจัยครั้งนี้ การคมนาคมถึงโรงเรียนประถมศึกษาและการคมนาคม ถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน ดังแสดงไว้ในตาราง 9

ตาราง 9 การคมนาคมถึงโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้บ้าน

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
การเดินทางไปโรงเรียนใน ขณะที่เรียนชั้นประถมศึกษา		
เดิน	52	74.29
ขี่จักรยาน	17	24.28
นั่งรถโดยสาร	1	1.43
ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน มัธยมใกล้บ้าน		
1 - 5 ก.ม.	22	31.43
6 - 10 ก.ม.	47	67.14
10 - 15 ก.ม.	1	1.43
มีถนนถึงโรงเรียน		
มี	59	84.29
ไม่มี	11	15.71
ลักษณะของถนน		
ลูกรัง	42	71.29
ราดยาง	5	8.47
คอนกรีต	12	20.34

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวด้านอาชีพและรายได้	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
มีรถโดยสารประจำทาง		
มี	34	48.57
ไม่มี	36	51.43
มีญาติพี่น้องอยู่ใกล้โรงเรียนมัธยม		
มี	6	8.57
ไม่มี	64	91.43
หากมีจะไปพักในช่วงเรียนต่อ		
ได้	6	100.00
คิดว่าการเดินทางจะเป็นปัญหาต่อการเรียน		
ไม่เป็น	70	100.00

จากตาราง 9 พบว่า การคมนาคมจากบ้านถึงโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมใกล้ บ้าน มีดังนี้

การเดินทางไปโรงเรียนในขณะที่เรียนชั้นประถมศึกษา โดยการเดิน มีมากที่สุดจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 74.29 ไปเรียนโดยนั่งรถโดยสาร มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน ระยะทางระหว่าง 6 - 10 กม. มีมากที่สุดจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 ระยะทาง 10 - 15 ก.ม. มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

ถนนจากบ้านถึงโรงเรียน มีถนน มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 84.29 ไม่มีถนนมี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.71

ลักษณะของถนน เป็นถนนลูกรังมีมากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 71.19 เป็นถนนราดยาง มีน้อยที่สุดจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.47

รถโดยสารประจำทาง ไม่มีรถโดยสารประจำทาง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 มีรถโดยสาร มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57

ญาติที่น้องใกล้โรงเรียนมัธยม ไม่มีบ้านญาติที่น้องมีมากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 มีญาติ มีน้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.58 สำหรับผู้ญาติที่น้องใกล้โรงเรียนมัธยมสามารถไปพักได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

ความคิดเกี่ยวกับปัญหาในการเดินทางไปเรียน คิดว่าไม่เป็นปัญหาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ทศนคติของการไม่เรียนต่อ และความรู้เกี่ยวกับการศึกษา นอกโรงเรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ

2.1 การแสดงความคิดเห็น ทศนคติต่อการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความสนใจของผู้ปกครอง ระหว่างที่เรียนชั้นประถมศึกษา ประสพการณ์ระหว่างที่เรียนชั้นประถมศึกษา ภาวะของบุคคลรอบข้างที่มีผลต่อการเรียนต่อ ทศนคติต่อการเรียนต่อและสาเหตุของการไม่เรียนต่อ ดังแสดงไว้ในตาราง 10 - 14

ตาราง 10 ความสนใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนระหว่างเรียนชั้นประถมศึกษา

ข้อมูลด้านความสนใจของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ปกครองซักถามเกี่ยวกับการเรียน		
เคย	36	51.43
ไม่เคย	34	48.57
การปรึกษาปัญหาการบ้านกับผู้ปกครอง		
เคย	27	51.43
ไม่เคย	43	48.57
ถ้าเคยผู้ปกครองแก้ปัญหาได้หรือไม่		
แก้ปัญหาได้	23	85.19
แก้ปัญหาไม่ได้	4	14.81
เหตุผลที่ไม่เคยปรึกษา การบ้านกับผู้ปกครอง		
ไม่ว่าง	10	23.26
มีความรู้น้อย	12	27.91
ไม่ต้องการปรึกษา	21	48.83

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อมูลด้านความสนใจของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ปกครองสนับสนุนในการเรียนต่อ		
สนับสนุน	25	35.71
ไม่สนับสนุน	45	64.29
หากมีโอกาสนะเรียนต่อหรือไม่		
เรียน	26	37.14
ไม่เรียน	44	62.86
ญาติพี่น้องที่เรียนสูงกว่าชั้นประถมศึกษา		
มี	25	35.71
ไม่มี	45	64.29
ญาติพี่น้องที่เรียนแล้วในปัจจุบัน		
อยู่เฉย	6	24.00
เรียนต่อ	14	56.00
รับราชการ	4	16.00
อื่น ๆ (ทำงานโรงงาน)	1	4.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อมูลด้านความสนใจของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
วิชาที่ชอบในขณะที่เรียน		
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	10	14.29
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	5	7.14
การทำงานพื้นฐานอาชีพ	7	10.00
ภาษาไทย	4	5.71
ภาษาอังกฤษ	30	42.86
คณิตศาสตร์	14	20.00

จากตาราง 10 ความสนใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนระหว่างเรียนชั้นประถมศึกษา
มีดังนี้

1. การซักถามเกี่ยวกับการเรียน ผู้ปกครองเคยซักถาม มีจำนวน 36 คน คิดเป็น
ร้อยละ 51.43 ไม่เคยซักถาม มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57
2. การปรึกษาปัญหาการบ้านกับผู้ปกครอง ไม่เคยปรึกษา มีจำนวน 43 คน คิดเป็น
ร้อยละ 61.43 เคยปรึกษา มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.57
 - 2.1 ถ้าเคยปรึกษา ผู้ปกครองแก้ปัญหาได้ มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ
65.19 แก้ปัญหาไม่ได้ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81
 - 2.2 เหตุที่ไม่เคยปรึกษาการบ้านกับผู้ปกครอง เพราะไม่ต้องการปรึกษา
มีมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 48.83 เพราะผู้ปกครองไม่ว่าง มีน้อยที่สุด จำนวน
10 คน คิดเป็นร้อยละ 23.26

3. ผู้ปกครองสนับสนุนในการเรียนต่อ ไม่สนับสนุนให้เรียนต่อ มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 ผู้ปกครองสนับสนุนให้เรียนต่อ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71

4. หากมีโอกาสจะเรียนต่อหรือไม่ ไม่เรียนต่อ มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 62.86 เรียนต่อ มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14

5. ญาติพี่น้องที่เรียนสูงกว่าชั้นประถมศึกษา ไม่มีญาติพี่น้องที่เรียนสูงกว่าชั้นประถมศึกษา มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 มีญาติพี่น้องที่เรียนสูงกว่าชั้นประถมศึกษา มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71

5.1 ญาติพี่น้องที่เรียนจนแล้วปัจจุบันทำอะไรเรียนต่อ มีมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 56 อื่น ๆ (ทำงานโรงงาน) มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4

6. วิชาที่ชอบในขณะที่เรียน ชอบวิชาภาษาอังกฤษ มีมากที่สุดจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ชอบวิชาภาษาไทย มีน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71

ตาราง 11 ประสิทธิภาพในการเรียนระดับประถมศึกษา

ข้อมูลด้านประสิทธิภาพในการเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
โรงเรียนเมื่ออุปกรณ์เพียงพอ		
เพียงพอ	64	91.43
ไม่เพียงพอ	6	8.57
ครูเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น		
ไม่เคยเปิดโอกาสเลย	7	10.00
นาน ๆ ครั้ง	25	35.71
ทุกครั้งที่มีโอกาส	38	54.29
การสอบสวนของครูเมื่อทำผิด		
สอบสวนก่อนเสมอ	67	95.71
สอบสวนก่อนเป็นบางครั้ง	3	4.29
ความรู้สึกกับเพื่อนที่โรงเรียน		
ชอบ	59	84.29
ไม่ชอบ	11	15.71

จากตาราง 11 พบว่า ประสิทธิภาพในการเรียนระดับประถมศึกษา มีดังนี้

โรงเรียนมีอุปกรณ์ เพียงพอ มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43

อุปกรณ์ไม่เพียงพอ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57

การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นของครูที่โรงเรียน เปิดโอกาสให้ทุกครั้งที่มีโอกาส มีมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 ไม่เคยเปิดโอกาสเลย มีน้อยที่สุดจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

การสอบถามของครูเมื่อทำผิด สอบสวนก่อนเสมอ มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 95.71 สอบสวนก่อนเป็นบางครั้ง มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.29

ความรู้สึกกับเพื่อนที่โรงเรียน ชอบเพื่อนที่โรงเรียน มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 84.29 ไม่ชอบเพื่อนที่เรียน มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.71

ตาราง 12 ภาวะของบุคคลรอบข้างที่มีผลต่อการเรียนต่อ

ข้อมูลด้านประสบการณ์ในการเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
มีผู้มาชักชวนให้เรียนต่อ		
เคย	19	27.14
ไม่เคย	51	72.86
การเรียนต่อของเพื่อน ๆ ที่เรียน จบด้วยกันส่วนใหญ่		
เรียนต่อ	31	44.29
ไม่เรียนต่อ	39	55.71
ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อ การเรียนและการทำงาน		
ต้องการให้เรียน	19	27.14
ต้องการให้ทำงาน	51	72.86

จากตาราง 12 พบว่า ภาวะของบุคคลรอบข้าง ที่มีผลต่อการเรียนต่อ มีดังนี้
 การมีผู้มาชักชวนให้เรียนต่อ ไม่เคยมีผู้ชักชวนให้เรียนต่อ มีจำนวน 51 คน
 คิดเป็นร้อยละ 72.86 เคยมีผู้ชักชวนให้เรียนต่อ มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ

44.29

การเรียนต่อของเพื่อน ๆ ที่เรียนจบด้วยกันส่วนใหญ่ ไม่เรียนต่อมีจำนวน
 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.71 เรียนต่อมีจำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 44.29

ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการเรียนและการทำงาน ต้องการให้ทำงาน
 มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 72.86 ต้องการให้เรียน มีจำนวน 19 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 27.14

ตาราง 13ทัศนคติต่อการเรียนต่อ

ข้อมูลด้านประสบการณ์ในการเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
เมื่อมาทำงานแล้วอยากกลับ ไปเรียนต่อ		
อยาก	21	30.00
ไม่อยาก	49	70.00
การเรียนต่อไม่ช่วยในการหางานทำได้ง่ายขึ้น		
ใช่	47	67.14
ไม่ใช่	23	32.86
การเรียนต่อช่วยให้สภาพ ความเป็นอยู่ดีขึ้น		
ใช่	39	55.72
ไม่ใช่	31	44.28
การเรียนต่อต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง		
ใช่	68	97.14
ไม่ใช่	2	2.88

จากตาราง 13 พบว่าทัศนคติต่อการเรียนต่อ มีดังนี้

เมื่อมาทำงานแล้วอยากกลับไปเรียนต่อ ผู้ไม่อยากเรียนต่อ มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ผู้อยากกลับไปเรียนต่อ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00

ความคิดเกี่ยวกับการเรียนต่อไม่ช่วยในการหางานทำได้ง่ายขึ้น คิดว่าใช่ มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 คิดว่าไม่ใช่ มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.86

การเรียนต่อช่วยให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น คิดว่าใช่ มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.72 คิดว่าไม่ใช่ มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28

การเรียนต่อต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง คิดว่าใช่ มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14 คิดว่าไม่ใช่ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

ตาราง 14 สาเหตุการไม่เรียนต่อ

ข้อมูลด้านประสพการณ์ในการเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
สาเหตุการไม่เรียนต่อ		
ผู้ปกครองไม่ยอมให้เรียน	39	55.72
เรียนไม่เก่ง ไม่อยากเรียน	19	27.14
ไม่มีเงินเรียน	4	5.71
อื่น ๆ (ไม่ยอมเรียน)	8	11.43

จากตาราง 14 พบว่า สาเหตุการไม่เรียนต่อ มีดังนี้

สาเหตุที่ไม่เรียนต่อเนื่องจากผู้ปกครองไม่ยอมให้เรียน มีมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.72 ไม่เรียนต่อ เนื่องจากไม่มีเงินเรียนมีน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ คือความรู้เกี่ยวกับการงานการศึกษาออกโรงเรียนดังแสดงไว้ในตาราง 15

ตาราง 15 ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสำหรับผู้จบ ป.6 ที่ไม่ได้เรียนต่อ		
ทราบ	15	21.43
ไม่ทราบ	55	78.57
การรู้จักศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร		
รู้จัก	10	14.29
ไม่รู้จัก	60	85.71
ถ้ารู้จักจะรู้จักโดยวิธีใด		
ญาติพี่น้องบอก	1	10.00
ประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ	9	90.00
การเผยแพร่ความรู้ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร		
เคยทราบ	19	27.14
ไม่เคยทราบ	1	1.43
ไม่ทราบ	50	71.43

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของ งานการศึกษานอกโรงเรียน		
มีประโยชน์	18	25.71
ไม่มีประโยชน์	3	4.29
ไม่ทราบ	49	70.00
ถ้ามีโอกาสในการเรียนต่อด้วย ระบบการศึกษานอกโรงเรียน		
เรียน	31	44.29
ไม่เรียน	39	55.71
จุดประสงค์ของการเรียน		
- เพื่อเพิ่มพูนความรู้	18	58.06
- เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ	9	29.03
- เพื่อเพิ่มพูนคุณวุฒิ	4	12.91
การเลือกเรียน		
สายสามัญ	10	32.26
สายอาชีพ	21	67.74

จากตาราง 15 พบว่าความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน มีดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สำหรับผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้เรียนต่อ ไม่ทราบว่ามีจัดการศึกษานอกโรงเรียน มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 ทราบว่ามีจัดการศึกษานอกโรงเรียน มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43

2. การรู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ผู้ไม่รู้จักรมีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และผู้รู้จัก มีจำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 14.29

สำหรับผู้ที่รู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร เพราะการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 เพราะญาติพี่น้องบอก มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

3. การเผยแพร่ความรู้ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ไม่ทราบว่ามีการเผยแพร่ความรู้มีมากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ผู้บอกว่าศูนย์ไม่เคยเผยแพร่ความรู้มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

4. ความคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของงานการศึกษานอกโรงเรียน ผู้ไม่ทราบว่างานการศึกษานอกโรงเรียนมีประโยชน์หรือไม่ มีมากที่สุดจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ผู้ที่คิดว่าไม่มีประโยชน์มีน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.29

5. ถ้ามีโอกาสในการเรียนต่อด้วยระบบการศึกษานอกโรงเรียน ผู้ไม่เรียนต่อ มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.71 เรียนต่อ มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.91

5.1 จุดประสงค์ของการเรียนต่อเพื่อเพิ่มทุนความรู้ มีมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 58.06 เพื่อเพิ่มทุนคุณวุฒิ มีน้อยที่สุดจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.91

5.2 การเลือกเรียน เรียนสายอาชีพ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 67.74 สายสามัญ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นจากแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ แสดงถึงความคิดเห็นจากแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังแสดงไว้ในตาราง 16

ตาราง 16 แสดงความคิดเห็นทั่วไป

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ปัจจุบันใช้ความรู้ที่เรียนมาทำอะไรบ้าง		
อ่านหนังสือ	68	97.14
ใช้ในการทำงาน	2	2.86
อาชีพที่ต้องการในอนาคตและเหตุผล		
อาชีพค้าขายเพราะรายได้ดี	16	22.86
รับราชการเพราะสบายมีเงินเดือนแน่นอน	10	14.29
อาชีพเกษตรกรรมเพราะเป็นอาชีพที่ทำอยู่แล้ว	7	10.00
รับราชการทหารเพราะแต่งตัวดีมีเกียรติ	6	8.57
ไม่ออกความเห็นเพราะยังเด็ก	5	7.14
อาชีพค้าขายเพราะอิสระ	4	5.71
อาชีพค้าขายเพราะได้อยู่กับบ้านเลี้ยงดูพ่อ-แม่	4	5.71
รับราชการเพราะมีเกียรติ	4	5.71
พยาบาลเพราะแต่งตัวสะอาดได้ช่วยเหลือคน	3	4.29
ทำงานโรงงานเพราะมีรายได้เป็นของตัวเอง	3	4.29
อาชีพประมงเพราะทำอยู่แล้วและไม่มียานอื่นทำ	2	2.86

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ข้างเสริมสวยเพราะชอบความสวยงาม	2	2.86
รับราชการตำรวจเพราะมีอำนาจ	2	2.86
แพทย์เพราะได้ช่วยเหลือคนไข้	1	1.43
ช่างซ่อมเครื่องยนต์เพราะชอบเครื่องยนต์	1	1.43
คิดจะตั้งถิ่นฐานที่สมุทรสาครตลอดไปหรือไม่และเหตุผล		
อยู่ตลอดไปเพราะเป็นถิ่นกำเนิด	22	31.43
อยู่ตลอดไปเพราะมีที่ทำกินเป็นของตัวเอง	15	21.43
อยู่ตลอดไปเพราะเศรษฐกิจดีสบายดี	14	20.00
ยังไม่แน่นอนเพราะไม่รู้อนาคต	7	10.00
ยังไม่แน่นอนเพราะแล้วแต่พ่อ-แม่	6	8.57
ยังไม่แน่นอนเพราะอาจไปอยู่กับญาติที่อื่น	6	8.57
มีเพื่อที่เรียนจบการศึกษาออกโรงเรียนหรือไม่		
หากมีปัจจุบันเขาทำอะไร		
ไม่มี	60	87.71
มี ทำงานโรงงาน	6	8.57
มี เรียนต่อ	2	2.86
มี อยู่บ้านเฉย ๆ	2	2.86

จากตาราง 16 พบว่า การแสดงความคิดเห็นทั่วไป มีดังนี้

ปัจจุบันใช้ความรู้ที่เรียนมาทำอะไรบ้าง ใช้อ่านหนังสือ มีจำนวน 68 คน

คิดเป็นร้อยละ 97.14 ใช้ในการทำงาน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

อาชีพที่ต้องการทำในอนาคตและเหตุผลต้องการค้าขายเพราะรายได้ดี มีมากที่สุดจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 ต้องการเป็นหมอเพราะได้ช่วยเหลือคนไข้และช่างซ่อมเครื่องยนต์ เพราะชอบเครื่องยนต์ มีน้อยที่สุด ช้อละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

มีเพื่อนที่เรียนจบการศึกษานอกโรงเรียนหรือไม่ หากมีปัจจุบันเขาทำอะไร ไม่มีเพื่อนที่จบการศึกษานอกโรงเรียนมีมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 87.71 มีเพื่อน ที่จบการศึกษานอกโรงเรียน ปัจจุบันเรียนต่อและอยู่บ้านเฉย ๆ มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.86

ชุดที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง ของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อใน

จังหวัดสมุทรสาคร

1.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครอง ที่นำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ

ความรู้ จำนวนบุตรหลานในอุปการะของผู้ปกครอง ดังแสดงไว้ในตาราง 17

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อมูลด้านส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนบุตรหลานที่รับผิดชอบ		
1 - 3 คน	47	67.14
4 - 6 คน	23	32.86
จำนวนบุตรหลานที่กำลังเรียน		
ไม่มี	8	11.43
1 - 3 คน	61	87.14
4 - 6 คน	1	1.43
การศึกษาของผู้ปกครอง		
จบประถมศึกษา	61	87.14
จบมัธยมศึกษา	7	10.00
อื่น ๆ (ไม่จบชั้นประถมศึกษา)	2	2.86

ตาราง 17 ข้อมูลด้านส่วนตัวของผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	42	60.00
หญิง	28	40.00
อายุ		
30 - 40 ปี	14	20.00
41 - 50 ปี	30	42.86
มากกว่า 50 ปี	26	37.14
ความเกี่ยวข้องกับเด็ก		
เป็นพ่อ-แม่	63	90.00
เป็นญาติ	7	10.00
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
4 - 6 คน	42	60.00
มากกว่า 6 คน	28	40.00

จากตาราง 17 พบว่าข้อมูลของผู้ปกครองแยกตาม เพศ อายุ และสถานภาพในครอบครัว มีดังนี้

เพศของผู้ปกครอง เป็นชาย มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 เป็นหญิง มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

อายุของผู้ปกครอง ระหว่าง 41 - 50 ปี มีมากที่สุดจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ระหว่าง 30 - 40 ปี น้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ความเกี่ยวข้องกับเด็ก เป็นพ่อ-แม่ มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 90 เป็นญาติ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

สมาชิกในครอบครัว ระหว่าง 4 - 6 คน มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มากกว่า 6 คน มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

จำนวนบุตรหลานที่รับผิดชอบ ระหว่าง 1 - 3 คน มีมากที่สุดจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 ระหว่าง 4 - 6 คน มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.86

จำนวนบุตรหลานที่กำลังเรียน ระหว่าง 1 - 3 คน มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14 ระหว่าง 4 - 6 คน มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

การศึกษาของผู้ปกครอง จบประถมศึกษา มีมากที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14 ไม่จบประถมศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

1.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการใช้สื่อมวลชนของผู้ปกครอง

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ของผู้ปกครอง ที่นำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาชีพ รายได้ของผู้ปกครองและการใช้สื่อมวลชนของบุตรหลาน ดังแสดงไว้ในตาราง 18 - 19

ตาราง 18 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกร	42	60.00
รับจ้าง	11	15.71
ค้าขาย	7	10.00
อื่น ๆ (ประมง ข้างซ่อมจักรยายนต์)	10	14.29
รายได้มีแน่นอนหรือไม่		
มีรายได้แน่นอน	-	-
ไม่แน่นอน	70	100
ถ้าไม่แน่นอนเป็นเพราะ		
- ขึ้นอยู่กับความแปรปรวนของลมฟ้าอากาศ	17	24.29
- ขึ้นอยู่กับราคาสินค้าในท้องตลาด	31	44.28
- อื่น ๆ (ขึ้นอยู่กับนายจ้าง งานที่ทำ และฤดูกาล)	22	31.43
รายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)		
ต่ำกว่า 2000 บาท	1	1.43
ระหว่าง 2000 - 4000 บาท	27	38.57
มากกว่า 4000 บาท	42	60.43

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ความเพียงพอของรายได้		
เพียงพอ	42	60.00
ไม่เพียงพอ	6	8.57
มีเหลือเก็บ	22	31.43
ผู้ช่วยหารรายได้		
มี	68	97.14
ไม่มี	2	2.86
ต้องการให้บุตรหลานหารรายได้เพิ่ม		
ต้องการ	70	100
ไม่ต้องการ	-	-
ต้องการเวลาใด		
ตลอดวัน	14	20.00
ตอนกลางวัน	4	5.71
ตอนเย็น	52	74.29

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ถ้าไม่มีบุคลากรช่วยทำงาน		
การประกอบอาชีพของท่าน		
ยังทำได้	50	71.43
ทำได้แต่ลำบาก	20	28.57

จากตาราง 18 พบว่าข้อมูลด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง มีดังนี้

1. อาชีพของผู้ปกครอง ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีมากที่สุดจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 อาชีพค้าขายมีน้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

2. รายได้มีไม่แน่นอนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

2.1 เหตุที่มีรายได้ไม่แน่นอน เพราะขึ้นอยู่กับราคาสินค้าในท้องตลาดมีมากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 ขึ้นอยู่กับความแปรปรวนของลมฟ้าอากาศ มีน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 24.29

3. รายได้ของผู้ปกครอง มากกว่า 4000 บาท มีมากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.43 ต่ำกว่า 2000 บาทมีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

4. ความเพียงพอของรายได้ รายได้เพียงพอมีมากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รายได้ไม่เพียงพอมีน้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57

5. ความต้องการให้บุคลากรหารายได้เพิ่มเติมทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

6. เวลาที่ต้องการ ให้บุคลากรหารายได้เพิ่มเติม ตอนเย็นมากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 74.29 ตอนกลางวันมีน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71

7. หากไม่มีบุคลากรช่วยทำงาน การประกอบอาชีพ ยังทำได้ มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ทำได้แต่ลำบาก มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

ตาราง 19 การแสวงหาความรู้จากสื่อของบุตรหลาน

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
บุตรหลานยังชอบอ่านหนังสือ		
ชอบ	70	100
ไม่ชอบ	-	-
หนังสือที่อ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสือ		
ข่าวสาร	6	8.57
บันเทิง	60	85.71
ความรู้ทั่วไป	2	2.86
นวนิยาย	2	2.86
บุตรหลานชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์		
ชอบ	70	100
ไม่ชอบ	-	-
ถ้าชอบประเภทรายการที่สนใจ		
บันเทิง	59	84.29
กีฬา	11	15.71

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
เวลาในการใช้สื่อ		
บ่อย ๆ	24	34.29
นาน ๆ ครั้ง	2	2.86
ทุกครั้งที่มีโอกาส	44	62.85

จากตาราง 19 พบว่าการแสวงหาความรู้จากสื่อของบุตรหลาน มีดังนี้

บุตรหลานยังชอบอ่านหนังสือทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

หนังสือที่อ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสือบันเทิงมีมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ

85.71

หนังสือความรู้ทั่วไปและนวนิยาย มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.86

บุตรหลานชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

ประเภทของรายการที่สนใจ รายการบันเทิง มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ

84.29 รายการกีฬา มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.71

เวลาที่ใช้ในการใช้สื่อ ใช้ทุกครั้งที่มีโอกาสมีมากที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ

62.85 นาน ๆ ครั้งมีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

1.3 ข้อมูลด้านการคมนาคมของบุตรหลานของผู้ปกครอง

ข้อมูลด้านการคมนาคมของบุตรหลานของกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจในการวิจัย

ครั้งนี้ ได้แก่ การคมนาคมจากบ้านถึงโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน

ดังแสดงไว้ในตาราง 20

ตาราง 20 การคมนาคมถึงโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน

ข้อมูลด้านการคมนาคม	จำนวน	ร้อยละ
ระหว่างที่เรียนชั้นประถมศึกษาหลานของท่านไป โรงเรียนโดย		
เดิน	53	75.71
ขี่จักรยาน	16	22.86
นั่งรถโดยสาร	1	1.43
ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน		
1 - 5 ก.ม.	22	31.43
6 - 10 ก.ม.	47	67.14
11 - 15 ก.ม.	1	1.43
มีถนนถึงโรงเรียน		
มี	61	87.13
ไม่มี	9	12.86
ถ้ามีเป็นถนนลักษณะ		
ลูกรัง	44	72.13
ราดยาง	5	8.20
คอนกรีต	12	19.67

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อมูลด้านการคมนาคม	จำนวน	ร้อยละ
รถโดยสารประจำทาง		
มี	33	47.14
ไม่มี	37	52.86
บ้านญาติพี่น้องใกล้โรงเรียน		
มี	7	10.00
ไม่มี	63	90.00
หากมีจะไปพักอาศัยช่วงเรียนต่อ		
ได้	7	100.00
ไม่ได้	-	-
คิดว่าการเดินทางจะเป็นปัญหาในการเรียนต่อของบุตรหลาน		
เป็น	-	-
ไม่เป็น	70	100.00

จากตาราง 20 พบว่า การคมนาคมจากบ้านถึงโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน มีดังนี้

1. ระหว่างที่เรียนชั้นประถมศึกษาบุตรหลานไปโรงเรียน โดยการเดินมีมากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 75.71 นั่งรถโดยสาร มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43
2. ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน ระหว่าง 6 - 10 ก.ม. มีมากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 ระหว่าง 11 - 15 ก.ม. มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.43
3. ถนนถึงโรงเรียน มีถนนมีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14 ไม่มีถนน มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86
 - 3.1 ลักษณะของถนน เป็นถนนลูกรัง มีมากที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 72.13 เป็นถนนราดยางมีน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20
4. รถโดยสารประจำทาง ไม่มีรถโดยสารประจำทาง มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.86 มีรถโดยสารประจำทาง มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.14
5. บ้านญาติพี่น้องใกล้โรงเรียน ไม่มีบ้านญาติพี่น้อง มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 มีบ้านญาติพี่น้อง มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00
 - 5.1 ผู้ที่มีบ้านญาติพี่น้องใกล้โรงเรียน สามารถไปพักได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00
6. คิดว่าการเดินทางไม่เป็นปัญหาในการเรียนต่อของบุตรหลานทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับไม่เรียนต่อของบุตรหลานและ
ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน ของผู้ปกครอง

การนำเสนอข้อมูล แบ่งออกเป็น ความคิดเห็นของการไม่เรียนต่อของบุตรหลาน
ดังแสดงไว้ในตาราง 21 และความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ปกครอง ดังแสดงไว้
ในตาราง 22

ตาราง 21 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อของบุตรหลาน

ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครอง	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
การเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนของ บุตรหลาน		
- เอาใจใส่กวดขันการเล่าเรียนเสมอ	18	25.71
- ตั้งใจกวดขันแต่ไม่มีเวลา	19	27.15
- ไม่ได้เอาใจใส่เพราะไม่ทราบว่า จะช่วยเหลือได้อย่างไร	32	45.71
- ไม่ได้เอาใจใส่เลย	1	1.43
สาเหตุที่ไม่ให้บุตรหลานเรียนต่อ		
ไม่ยอมให้เรียน	29	41.43
ฐานะยากจน	11	15.71
เด็กสุขภาพไม่ดี	1	1.43
เด็กเรียนอ่อน	1	1.43
เด็กไม่ยอมเรียน	28	40.00
หากมีโอกาสนจะให้เด็กเรียนต่อหรือไม่		
ให้เรียน	21	30.00
ไม่ให้เรียน	21	30.00
ไม่แน่ใจ	28	40.00

จากตาราง 21 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนต่อของบุตรหลาน มีดังนี้

การเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียน ของบุตรหลาน ไม่ได้เอาใจใส่เพราะไม่ทราบว่า จะช่วยเหลือได้อย่างไรมีมากที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ไม่ได้เอาใจใส่เลย มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

สาเหตุที่ไม่ให้เด็กเรียนต่อเพราะไม่อยากให้เรียน มีมากที่สุดจำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.43 เด็กสุขภาพไม่ดีและเด็กเรียนอ่อน มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

หากมีโอกาสจะให้เด็กเรียนต่อหรือไม่ ยังไม่แน่ใจมีมากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.00 ให้เรียนต่อและไม่ให้เรียนต่อ มีน้อยที่สุด จำนวน 21 คน เท่ากัน คิดเป็น ร้อยละ 30.00

ตาราง 22 ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
ความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียน		
รู้เรื่องดี	6	8.57
พอรู้แต่ไม่ชัดเจน	36	51.43
ไม่รู้เรื่องเลย	28	40.00
รู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน		
จังหวัดสมุทรสาครหรือไม่		
รู้จัก	22	31.43
ไม่รู้จัก	48	68.57
ทราบหรือไม่ว่ามีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน		
ทราบ	35	50.00
ไม่ทราบ	35	50.00
หากทราบผู้ปกครองทราบอย่างไร		
มีเพื่อนบ้านบอก	1	1.43
ฟังจากข่าว	32	91.43
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน		
ออกประชาสัมพันธ์	2	5.71

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
เครื่องมือที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ งานการศึกษานอกโรงเรียน		
ใบปลิว	1	1.43
หอกระจายข่าว	8	11.43
โรงเรียน	7	10.00
เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ	54	77.14
บุคคลที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ควรเป็นใคร		
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	2	2.86
ครู	7	10.00
เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ	61	87.14
หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมาจัดการศึกษา ใกล้บ้านท่านจะอนุญาตให้บุตรหลานเรียนต่อหรือไม่		
อนุญาต	18	25.71
ไม่อนุญาต	14	20.00
ไม่ออกความเห็น	38	54.29

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
หากอนุญาตต้องการให้จัดเวลาใด		
เสาร์ - อาทิตย์	10	55.55
ตอนเย็นของทุกวัน	3	16.67
ได้ทุกเวลา	5	27.78
สถานที่ในการจัดการศึกษา		
โรงเรียน	68	97.14
บ้านกักกัน - ผู้ใหญ่บ้าน	2	2.86
หากต้องใช้บ้านท่านจัดการศึกษา		
สนับสนุน	15	21.43
ไม่สนับสนุน	55	78.57
หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจะขอความร่วมมือ ช่วยประชาสัมพันธ์งานของศูนย์		
ให้ความร่วมมือ	23	32.86
ไม่ให้ความร่วมมือ	47	67.14

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
หากศูนย์ต้องการให้ท่านเป็นวิทยากร		
ให้ความร่วมมือ	9	12.86
ไม่ให้ความร่วมมือ	61	67.14
ท่านชำนาญในด้านใด		
เกษตรกรรม	9	100.00

จากตาราง 22 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน มีดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียน ผู้ที่พอรู้ไม่ชัดเจน มีมากที่สุดจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 ผู้ที่รู้เรื่องดี มีน้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57

2. การรู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ไม่รู้จักมีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 68.57 รู้จัก มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43

3. ทราบหรือไม่ว่ามีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน มีผู้ทราบว่ามีการจัด และ ไม่ทราบว่ามีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเท่ากัน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

3.1 ผู้ปกครองทราบเรื่องเพราะฟังจากข่าว มีมากที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 มีเพื่อนบอก มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43

4. เครื่องมือที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน ผู้ปกครองคิดว่าเจ้าหน้าที่ของศูนย์ มีมากที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

5. หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมาจัดการศึกษานอกโรงเรียนใกล้บ้านท่านจะอนุญาตให้บุตรหลานเรียนต่อหรือไม่ ไม่ออกความเห็นมีมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 ไม่อนุญาตมีน้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

5.1 หากอนุญาตต้องการให้ใช้เวลาใด เสาร์ - อาทิตย์ มีมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55 ตอนเย็นของทุกวันมีน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

6. สถานที่ใช้จัดการศึกษา ใช้โรงเรียน มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14 บ้านกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

7. หากต้องใช้บ้านท่านจัดการศึกษา ผู้ปกครองไม่สนับสนุน มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 78.75 ผู้ปกครองสนับสนุน มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43

8. หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จะขอความร่วมมือช่วยประชาสัมพันธ์งานของศูนย์ ผู้ไม่ให้ความร่วมมือ มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 ผู้ให้ความร่วมมือ มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.86

9. หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนต้องการให้ผู้ปกครองเป็นวิทยากร มีผู้ไม่ให้ความร่วมมือมีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 ผู้ให้ความร่วมมือมีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86

9.1 ผู้ให้ความร่วมมือทั้งหมดชำนาญด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 100.00

3. ความคิดเห็น จากแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนั้นแสดงถึงความเห็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดของผู้ปกครอง ดังแสดงไว้ในตาราง 23

ตาราง 23 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
บุตรหลานของท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนในระดับประถมศึกษามาเป็นประโยชน์กับการดำเนินชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด		
- นำมาใช้ได้พอสมควร	46	65.71
- นำมาใช้ได้ในเรื่องเกี่ยวกับงานบ้านและงานเกษตร	13	18.57
- นำมาใช้ได้มาก	3	4.29
- นำมาใช้ได้ในเรื่องการอ่านหนังสือ	3	4.29
- นำมาใช้ได้แต่ไม่มากนัก	3	4.29
- อยากให้เด็กเรียนมากขึ้นเพราะความรู้ น้อยไป ช่วยงานได้ไม่เต็มที่	1	1.43
- เด็กยังเล็กจึงไม่สามารถระบุได้	1	1.43
คิดว่าการศึกษานอกโรงเรียนมีความจำเป็นกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันหรือไม่		
- ไม่ออกความคิดเห็นเพราะไม่ทราบเรื่อง งานการศึกษานอกโรงเรียนชัดเจน	43	61.43
- จำเป็นเพราะความรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการ ดำเนินชีวิต	8	11.43
- จำเป็นสำหรับบางคน	7	10.00

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป	จำนวน (N = 70)	ร้อยละ
- มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้ไม่เรียนในระบบ	6	8.57
- จำเป็นเพราะมีวิทยากรใหม่ ๆ เสมอ	4	5.71
- จำเป็นสำหรับการฝึกอาชีพ	1	1.43

จากตาราง 23 พบว่า ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม มีดังนี้
บุคลากรสามารถนำความรู้ที่เรียนในระดับประถมศึกษา มาเป็นประโยชน์กับการ
ดำเนินชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด

นำความรู้ใช้ได้มากพอสมควร มีมากที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71
รองลงมาคือ นำมาใช้ได้ในเรื่อง เกี่ยวกับงานบ้านและงานเกษตร มีจำนวน 13 คน
คิดเป็นร้อยละ 18.57 เด็กความรู้น้อยช่วยงานได้ไม่เต็มที่ และเด็กยังเล็กจึงไม่สามารถระบุได้
มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.43

คิดว่าการศึกษาออกโรงเรียน มีความจำเป็นกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันหรือไม่
ไม่ออกความคิดเห็นเพราะ ไม่ทราบเรื่องงานการศึกษาออกโรงเรียนชัดเจน มีมากที่สุด จำนวน
43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.43 คิดว่าจำเป็นสำหรับการฝึกอาชีพ มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็น
ร้อยละ 1.43

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ปัญหาที่อยู่ในความสนใจประการหนึ่ง ในวงการการศึกษาไทย คือ เยาวชนผู้จบชั้นประถมศึกษาแล้ว ไม่เรียนต่อเป็นจำนวนมาก แม้ว่าผู้เรียนสามารถเรียนต่อได้ ในรูปแบบของการศึกษา นอกโรงเรียน โดยเรียนอยู่ที่บ้าน และไม่ต้องเสียเวลาในการประกอบอาชีพ ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาแล้วไม่เรียนต่อก็ยัง ให้ความสนใจการเรียนดังกล่าวไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งน่าจะเนื่องมาจาก สาเหตุอะไรบ้าง ที่ส่งผลต่อการไม่เข้าเรียนต่อ การเลือกศึกษากับผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นกรณีตัวอย่าง เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการ วางแผนในการจัดการศึกษา เพื่อจูงใจให้ผู้ไม่เรียนต่อสนใจ การศึกษามากยิ่งขึ้น ต่อไป

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า สาเหตุการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. เพื่อหาสาเหตุของการไม่เรียนต่อของผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การศึกษานอกโรงเรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้เรียนต่อ และของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย สาเหตุการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาดังต่อไป
2. ทำให้ทราบข้อมูลและความคิดเห็นของผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้เรียนต่อ และของผู้ปกครอง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนต่อ ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนต่อไป
3. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำเสนอผู้บริหารที่กรุณาจัดการศึกษานอกโรงเรียน สำหรับผู้ได้เรียนต่อ ม. 1 ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ ผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครแล้วไม่เรียนต่อ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ ขณะที่ทำการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชากรข้างต้น โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นจะได้ผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่มตัวอย่างประมาณ 70 คน และผู้ปกครอง 70 คนรวม 140 คน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวคัดเลือกมาจากทั้ง 3 อำเภอ ของ จังหวัดสมุทรสาคร คือ อำเภอเมือง อำเภอกะทู้แม่ และอำเภอบ้านแพ้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์สาเหตุที่ไม่เรียนต่อและความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียน จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นของผู้ที่จบชั้นประถมปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ ชุดที่ 2 เป็นของผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ชุดที่ 1 มีจำนวน 82 ข้อ ชุดที่ 2 มีจำนวน 47 ข้อ แต่ละชุดมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม การใช้สื่อมวลชนและการคมนาคม ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น ทศนคติของการไม่เรียนต่อและความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียน ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ในระหว่าง เดือน ธันวาคม 2534 ถึง เดือน มกราคม 2535

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านส่วนตัว เศรษฐกิจสังคม การใช้สื่อและการคมนาคม รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาและการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อด้วยคำร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านส่วนตัว เศรษฐกิจสังคมการใช้สื่อ รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ปกครองด้วยคำร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการศึกษาค้นคว้าทางด้านผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าเป็นชายมากกว่าเป็นหญิง ด้านอายุพบว่า อายุ 13 ปี มากที่สุด อายุ 12 ปี และ 15 ปี น้อยที่สุด ด้านสถานภาพในครอบครัว เป็นบุตรคนที่ 2 มากที่สุด เป็นบุตรคนที่ 5 น้อยที่สุด ด้านจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดามีมากกว่า 3 คน มากที่สุด มี 1 คน น้อยที่สุด

เกี่ยวกับสุขภาพพบว่า การเจ็บป่วย นาน ๆ ครั้งมากที่สุด เจ็บป่วยบ่อย ๆ และไม่เคยเจ็บป่วยเลยน้อยที่สุดเท่ากัน โรคที่เจ็บป่วย เป็นไข้มากที่สุด และเป็นโรคเกี่ยวกับท้องน้อยที่สุด ด้านการรักษาพยาบาลรักษาเฉพาะที่เจ็บป่วยมาก ๆ มากที่สุดไม่เคยมีหมอรักษา และไม่เคยมียากินน้อยที่สุด ด้านโรคประจำตัว ผู้ไม่มีโรคประจำตัวมากกว่าผู้มีโรคประจำตัว

เกี่ยวกับประวัติการเรียน ผู้ไม่เคยเรียนซ้ำชั้นและสอบตกมากที่สุด เคยเรียนซ้ำชั้นน้อยที่สุด ผลการสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง 2.00 - 3.00 มากที่สุด มากกว่า 3.00 น้อยที่สุด การขาดเรียนระหว่างที่กำลังเรียน ขาดเรียน บ้างเป็นครั้งคราว มากกว่าไม่เคยขาดเลยน้อยกว่า สาเหตุของการขาดเรียนบ่อย ขาดเรียนเพราะป่วยมากที่สุด ขาดเรียนเพราะกลัวครูทำโทษน้อยที่สุด การขาดเรียนเพราะช่วยผู้ปกครองทำงาน นาน ๆ ครั้ง จึงขาดมากที่สุด ขาดบ่อย ๆ น้อยที่สุด

1.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมและการใช้สื่อ ด้านการมีรายได้เป็นของตัวเอง
 ผู้ไม่มีรายได้เป็นของตัวเองมากกว่าผู้รายได้เป็นของตัวเอง น้อยกว่า การมีอาชีพที่แน่นอน
 ผู้มีอาชีพไม่แน่นอนมากกว่า ผู้มีอาชีพแน่นอนน้อยกว่าการประกอบอาชีพในปัจจุบัน ผู้ประกอบอาชีพ
 เกษตรกรรมมากที่สุด ผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ฝึกงานช่างยนต์น้อยที่สุด ความพอใจใน
 อาชีพปัจจุบัน ผู้รู้สึกเฉย ๆ กับอาชีพปัจจุบันมากที่สุด ผู้ไม่พอใจกับอาชีพปัจจุบันน้อยที่สุด
 การต้องการเปลี่ยนอาชีพ ผู้ต้องการเปลี่ยนอาชีพ ถ้ามีโอกาสมากกว่าผู้ไม่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ
 น้อยกว่า หากมีโอกาสเปลี่ยนอาชีพ จะเลือกอาชีพรับราชการมากที่สุด อาชีพอื่น ๆ เช่น ทำงาน
 โรงงานหรือช่างซ่อมเครื่องยนต์น้อยที่สุด

เกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจในระหว่างเรียนประถมศึกษาในระหว่างเรียนได้รับ
 ค่าใช้จ่ายจากพ่อ - แม่ มากที่สุด จากญาติพี่น้องน้อยที่สุดความเพียงพอของค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่าย
 เพียงพอทั้งหมด การรับประทานอาหารเช้าก่อนไปโรงเรียน รับประทานทุกวันมากกว่ารับประทาน
 เป็นบางวันน้อยกว่า การรับประทานอาหารกลางวัน รับประทานทุกวันมากกว่ารับประทานเป็น
 บางวันน้อยกว่า จำนวนเครื่องเขียนแบบเรียน มีเครื่องเขียนแบบเรียนครบมากกว่ามีไม่ครบ
 น้อยกว่าความต้องการซื้อเครื่องเขียนแบบเรียน ซื้อได้ทันทีมากกว่าต้องรอหลายวันน้อยกว่า

เกี่ยวกับสภาพสังคมในขณะที่เรียนชั้นประถมศึกษา ด้านจำนวนเพื่อนสนิท
 ระหว่างที่เรียน ผู้มีเพื่อนระหว่าง 4 - 7 คน มากที่สุด มีเพื่อนมากกว่า 7 คนน้อยที่สุด
 การเล่าปัญหาทางบ้านให้เพื่อนฟัง ผู้ไม่เคยเล่ามากกว่าผู้เคยเล่าปัญหาน้อยกว่า เพศของเพื่อน
 ส่วนใหญ่ มีทั้งหญิงและชายมากที่สุด เพื่อนที่เป็นหญิงน้อยที่สุด ครูที่โรงเรียนซักถามเกี่ยวกับปัญหา
 ทางบ้าน ผู้ไม่เคยถูกครูถามปัญหาทางบ้านมากกว่า ผู้เคยถูกครูถามน้อยกว่า ความต้องการตอบ
 ปัญหาเมื่อครูถาม ผู้ต้องการตอบปัญหามากกว่าผู้ไม่ต้องการตอบปัญหาน้อยกว่า การช่วยครูทำงาน
 เวลาโรงเรียนมีกิจกรรมพิเศษ ผู้เคยช่วยงานมากกว่าผู้ไม่เคยช่วยน้อยกว่า ครูประจำชั้นใช้
 ไม้ช่วยทำงาน ผู้ที่นาน ๆ ครั้ง ครูจึงใช้งานมากกว่าผู้ที่ครูเคยใช้บ่อย ๆ น้อยที่กว่าเมื่อมีปัญหา
 มักปรึกษาพ่อแม่มากที่สุด ปรึกษาญาติพี่น้องน้อยที่สุด

เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้จากสื่อและการใช้สื่อ ด้านการอ่านหนังสือ
 ในปัจจุบันยังชอบอ่านหนังสือมากกว่า ไม่ชอบอ่านหนังสือน้อยกว่า หนังสือที่อ่านส่วนใหญ่เป็น

หนังสือบันเทิงมากที่สุด เป็นหนังสือนวนิยายน้อยที่สุด การชอบฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ ชอบฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ทั้งหมด รายการที่สนใจ เป็นรายการบันเทิงมากที่สุด รายการข่าวสารทั่วไป น้อยที่สุด ระยะเวลาที่ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ ทุกครั้งที่มีโอกาสมากที่สุด คือ ร้อยละ 68.57 นาน ๆ ครั้ง น้อยที่สุด การดูภาพยนตร์ ชอบดูภาพยนตร์ทั้งหมด

1.3 ข้อมูลด้านการคมนาคม ด้านการเดินทางไปในโรงเรียน ในขณะที่เรียนชั้นประถมศึกษา ไปโรงเรียนด้วยการเดินทางมากที่สุด นั่งรถโดยสารน้อยที่สุด ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน ระหว่าง 6 - 10 ก.ม. มากที่สุดระหว่าง 10 - 15 ก.ม. น้อยที่สุด ถนนถึงโรงเรียนมีถนนถึงโรงเรียนมากกว่าไม่มีถนน ลักษณะของถนนเป็นลูกรังมากที่สุด เป็นถนนลาดยางน้อยที่สุด รถโดยสารประจำทาง ไม่มีรถโดยสารมากกว่า มีรถโดยสารญาติพี่น้อง อยู่ใกล้โรงเรียนมัธยมศึกษาผู้ไม่มีญาติพี่น้องมากกว่า ผู้มีญาติพี่น้อง สำหรับผู้ที่มีญาติพี่น้องสามารถไปพักได้ทั้งหมด คิดว่าการเดินทางจะเป็นปัญหาต่อการเรียน คิดว่าไม่เป็นปัญหาทั้งหมด

1.4 ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ทศคติของการไปเรียนต่อ ด้านความสนใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนระหว่างเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้ปกครองเคยซักถามเกี่ยวกับการเรียนมากกว่าผู้ปกครองไม่เคยถาม การปรึกษาปัญหาการบ้านกับผู้ปกครอง ผู้ไม่เคยปรึกษามากกว่าผู้เคยปรึกษา สำหรับผู้เคยปรึกษาผู้ปกครองแก้ปัญหการบ้านได้มากกว่าผู้ปกครอง แก้ปัญหาไม่ได้ เหตุผลที่ไม่เคยปรึกษาการบ้าน กับผู้ปกครองเพราะไม่ต้องการปรึกษามากที่สุดผู้ปกครองไม่ว่าง น้อยที่สุด การสนับสนุนในการเรียนต่อ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนมากกว่าผู้ปกครองสนับสนุน หากมีโอกาสคิดว่าไม่เรียนต่อมากกว่าผู้คิดว่า เรียนต่อญาติพี่น้องที่เรียนสูงกว่าชั้นประถมศึกษา ผู้ไม่มีญาติพี่น้องเรียนสูงกว่าชั้นประถมศึกษามากกว่าผู้มีญาติพี่น้องเรียนสูงกว่าชั้นประถมศึกษา ญาติพี่น้องที่เรียนแล้วในปัจจุบันเรียนต่อมากที่สุด ไปทำงานที่อื่นน้อยที่สุด วิชาที่ชอบในขณะที่เรียน ชอบวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด วิชาภาษาไทยน้อยที่สุด

เกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนระดับประถมศึกษา ด้านอุปกรณ์การเรียน มีเพียงพอมากกว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นของครู ให้แสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีโอกาสมากที่สุด ไม่เคยเปิดโอกาสเลยน้อยที่สุด การสอบส่วนของครู

ของครู เมื่อทำผิด สอบสวนก่อนเสมอมากกว่าสอบสวนก่อนเป็นบางครั้ง ความรู้สึกกับเพื่อนที่โรงเรียน ชอบเพื่อนที่โรงเรียนมากกว่าไม่ชอบเพื่อนที่โรงเรียน

เกี่ยวกับภาวะบุคคลรอบข้าง ที่มีผลต่อการเรียนต่อ ด้านนี้ผู้มาชักชวนให้เรียนต่อไม่เคยมีใครมาชวนให้เรียนต่อมากกว่าเคยมีผู้มาชวนให้เรียนต่อการเรียนต่อของเพื่อน ๆ ที่เรียนจบด้วยกันส่วนใหญ่ ไม่เรียนต่อมากกว่าเรียนต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการเรียนและการทำงาน ผู้ปกครองต้องการให้ทำงานมากกว่า ต้องการให้เรียน

เกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนต่อ เมื่อมาทำงานแล้ว ไม่อยากกลับไปเรียนต่อมากกว่าอยากกลับไปเรียนต่อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนต่อไม่ช่วยให้การทำงานทำได้ง่ายขึ้น คิดว่าใช่มากกว่าคิดว่าไม่ใช่ การเรียนต่อช่วยให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น คิดว่าใช่มากกว่าคิดว่าไม่ใช่ การเรียนต่อต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง คิดว่าใช่มากกว่าคิดว่าไม่ใช่เกี่ยวกับสาเหตุการไม่เรียนต่อ เพราะผู้ปกครองไม่อยากให้เรียนมากที่สุด เพราะไม่มีเงินเรียนน้อยที่สุด

เกี่ยวกับ ความรู้ด้านการศึกษานอกโรงเรียน สำหรับผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ทราบว่า มีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนมากกว่า ทราบว่ามีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน การรู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร ไม่รู้จักมากกว่ารู้จัก สำหรับผู้ที่รู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร รู้จักเพราะการประชาสัมพันธ์ของศูนย์มากกว่า รู้จักเพราะญาติพี่น้องบอก การเผยแพร่ความรู้ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร ไม่ทราบว่าศูนย์ฯ เคยออกเผยแพร่ความรู้หรือไม่มากที่สุด ศูนย์ฯ ไม่เคยออกเผยแพร่ความรู้น้อยที่สุด ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของงานการศึกษานอกโรงเรียน ไม่ทราบว่า มีประโยชน์หรือไม่มากที่สุด คิดว่าไม่มีประโยชน์น้อยที่สุด หากมีโอกาสในการเรียนต่อด้วยระบบการศึกษานอกโรงเรียน คิดว่าไม่เรียนมากกว่าคิดว่าเรียน สำหรับผู้ที่คิดว่าจะเรียนต่อจะเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้มากที่สุด คือ ร้อยละ 58.06 เรียนเพื่อเพิ่มพูนคุณลักษณะน้อยที่สุด การเลือกเรียนเรียนสายอาชีพมากกว่าเรียนสายสามัญ

1.5 ความคิดเห็นทั่วไปของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปัจจุบันใช้ความรู้ที่เรียนมาอ่านหนังสือมากกว่า ใช้ในการทำงาน

อาชีพที่ต้องการทำในอนาคต จะค้าขายเพราะรายได้ดีมากที่สุดเป็นหมอบ เพราะได้ช่วยเหลือคนใช้ และช่างซ่อมเครื่องยนต์เพราะชอบเครื่องยนต์ น้อยที่สุด

การตั้งถิ่นฐานที่จังหวัดสมุทรสาคร คิดว่า จะอยู่ในจังหวัดสมุทรสาครตลอดไป เพราะถิ่นกำเนิดมากที่สุดยังไม่แน่นอน เพราะแล้วแต่พ่อ - แม่ และยังไม่แน่นอนเพราะอาจไปอยู่กับญาติที่อื่นน้อยที่สุด

สำหรับการมีเพื่อนที่เรียนจบการศึกษานอกโรงเรียน ผู้ไม่มีเพื่อนจบการศึกษานอกโรงเรียนมากที่สุด และมีเพื่อนจบการศึกษานอกโรงเรียน ปัจจุบันเรียนต่อและอยู่บ้านเฉย ๆ น้อยที่สุด

2. ผลการศึกษาค้นคว้าผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้

2.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครอง ผู้ปกครองเป็นชายมากกว่า เป็นหญิง อายุของผู้ปกครอง ระหว่าง 41 - 50 ปี มากที่สุด อายุ 30 - 40 ปี น้อยที่สุด ความเกี่ยวข้องกับเด็ก เป็นพ่อ, แม่มากกว่าเป็นญาติ จำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 4 - 6 คน จำนวนบุตรหลาน ที่รับผิดชอบ ระหว่าง 1 - 3 คน บุตรหลานที่กำลังเรียน ระหว่าง 1 - 3 คน มากที่สุด ระหว่าง 4 - 6 คน น้อยที่สุด การศึกษาของผู้ปกครองจบประถมศึกษามากที่สุด ไม่จบชั้นประถมศึกษาน้อยที่สุด

2.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ของผู้ปกครองและการใช้สื่อมวลชนของบุตรหลานของผู้ปกครอง ด้านอาชีพผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ค้าขายน้อยที่สุด ผู้ปกครองทั้งหมด มีรายได้ไม่แน่นอน สาเหตุที่ผู้ปกครองมีรายได้ไม่แน่นอน เพราะรายได้ขึ้นอยู่กับราคาสินค้าในท้องตลาดมากที่สุด ขึ้นอยู่กับความแปรปรวนของลมฟ้าอากาศน้อยที่สุด รายได้ของผู้ปกครองมากกว่า 4,000 บาท มากที่สุด ต่ำกว่า 2,000 บาท น้อยที่สุด ความเพียงพอของรายได้ รายได้เพียงพอมากที่สุด รายได้ไม่เพียงพอเล็กน้อย ผู้ช่วยหารายได้ มีผู้ช่วยหารายได้มากกว่า ไม่มีผู้ช่วยหารายได้ ความต้องการให้บุตรหลานหารายได้เพิ่ม ผู้ปกครองต้องการทั้งหมด เวลาที่ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานช่วยหารายได้เพิ่ม ผู้ปกครองต้องการตอนเย็น มากที่สุด ตอนกลางวันน้อยที่สุด หากไม่มีบุตรหลานช่วยทำงาน การประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ยังทำได้มากกว่าทำได้แต่ขลุกขลัก

เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้จากสื่อของบุตรหลาน บุตรหลานยังชอบอ่านหนังสือทั้งหมด หนังสือที่อ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสือบันเทิงมากที่สุด ความรู้ทั่วไปและนวนิยายน้อยที่สุด บุตรหลานชอบฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ทั้งหมด รายการที่สนใจ เป็นรายการบันเทิงระยะเวลาในการใช้สื่อ ใช้ทุกครั้งที่มีโอกาสมากที่สุด นาน ๆ ครั้ง น้อยที่สุด

2.3 ด้านการคมนาคมถึงโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้บ้าน ระหว่างที่เรียนชั้นประถม บุตรหลานไปโรงเรียนโดยการเดินมากที่สุด นั่งรถโดยสารน้อยที่สุด ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน ระยะทางระหว่าง 6 - 10 ก.ม. มากที่สุด ระยะทาง ระหว่าง 11 - 15 ก.ม. น้อยที่สุด ถนนถึงโรงเรียน มีถนนมากกว่า ไม่มีถนน ลักษณะถนน เป็นทางลูกรังมากที่สุด เป็นทางลาดยางน้อยที่สุดรถโดยสารประจำทาง ไม่มีรถโดยสารมากกว่า มีรถโดยสาร บ้านญาติพี่น้องใกล้โรงเรียน ไม่มีบ้านญาติพี่น้องมากกว่า มีบ้านญาติพี่น้อง สำหรับผู้ที่มีบ้านญาติพี่น้องใกล้โรงเรียนสามารถพักได้ทั้งหมด ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเดินทางในการเรียนต่อของบุตรหลาน ผู้ปกครองคิดว่าไม่มีปัญหาทั้งหมด

2.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการไม่เรียนต่อของบุตรหลาน และความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครอง การเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน ผู้ปกครองไม่ได้เอาใจใส่เพราะไม่ทราบว่าจะช่วยเหลือได้อย่างไรมากที่สุด ผู้ปกครองไม่ได้เอาใจใส่เลยน้อยที่สุด สาเหตุที่ไม่ให้บุตรหลานเรียนต่อ เพราะไม่อยากให้เรียนมากที่สุด เด็กสุขภาพไม่ดีและเด็กเรียนอ่อนน้อยที่สุด หากมีโอกาส ผู้ปกครอง ผู้ปกครองยังไม่แน่ใจว่าจะให้เด็กเรียนต่อหรือไม่มากที่สุด ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียน ผู้ปกครองพอรู้แต่ไม่ชัดเจนมากที่สุด การรู้จักศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ผู้ปกครองไม่รู้จักมากกว่าผู้ปกครองรู้จักผู้ปกครองทราบว่ามีจัดการศึกษาออกโรงเรียน และไม่ทราบว่ามีการจัดการศึกษาออกโรงเรียนเท่ากัน สำหรับผู้ที่ทราบว่ามีการจัดการศึกษาออกโรงเรียนเพราะฟังจากข่าว มากที่สุดมีเพื่อนบ้านบอกน้อยที่สุด เครื่องมือที่ผู้ปกครองคิดว่าเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์งานของการศึกษาออกโรงเรียน คือ เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มากที่สุด ใบบลิวน้อยที่สุด บุคคลที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ คือ เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มากที่สุด กำนันผู้ใหญ่บ้านน้อยที่สุด เกี่ยวกับการอนุญาตให้บุตรหลานเรียนต่อ

หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมาจัดการศึกษาใกล้บ้านของผู้ปกครอง ผู้ปกครองไม่ออกความเห็นมากที่สุด ผู้ปกครองไม่อนุญาตน้อยที่สุด สำหรับผู้ที่อนุญาตให้บุตรหลานเรียนต่อ ต้องการให้จัด วันเสาร์ - อาทิตย์มากที่สุด ตอนเย็นของทุกวันน้อยที่สุด สถานที่ในการจัดการศึกษา ผู้ปกครองต้องการให้จัดที่โรงเรียนมากกว่าบ้านพักนั้นผู้ใหญ่มาก หากต้องการให้บ้านผู้ปกครองจัดการศึกษา ผู้ปกครองไม่สนับสนุนมากกว่า สนับสนุนการให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์งานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือมากกว่า ผู้ปกครองให้ความร่วมมือ การให้ความร่วมมือเป็นวิทยากร ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือมากกว่า ผู้ปกครองให้ความร่วมมือสำหรับผู้ให้ความร่วมมือเป็นวิทยากร ขัณณาด้านการเกษตรกรรมทั้งหมด

2.5 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไปของผู้ปกครอง การใช้ความรู้ที่เรียนมาในระดับประถมศึกษามาเป็นประโยชน์กับการดำเนินชีวิตประจำวัน บุตรหลานสามารถนำมาใช้ได้พอสมควรมากที่สุด คือ เด็กเรียนน้อยไปช่วยงานไม่ได้เต็มที่ และเด็กยังเล็กไม่สามารถระบุได้น้อยที่สุด

ความคิดเกี่ยวกับความจำเป็นของการศึกษานอกโรงเรียนกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ผู้ปกครอง ไม่ออกความคิดเห็น เพราะไม่ทราบ เรื่องการศึกษานอกโรงเรียนชัดเจนมากที่สุด จำเป็นสำหรับการฝึกอาชีพน้อยที่สุด

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาค้นคว้าตามที่นำเสนอข้างต้นนี้มีประเด็นต่าง ๆ ที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สาเหตุด้านสภาพส่วนตัว

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า จำนวนพี่น้องในครอบครัว มีผลต่อการไม่เข้าเรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กล่าวคือ ผู้ไม่เรียนต่อส่วนใหญ่จำนวน ร้อยละ 57.14 มีจำนวนพี่น้องมากกว่า 3 คน และส่วนใหญ่จะเป็นบุตรคนที่ 1 และคนที่ 2 ค่อนข้างสูง ซึ่งการมีพี่น้องหลายคน ทำให้บุตรคนโต ๆ ของครอบครัวไม่ได้เรียนต่อเพราะต้องให้น้องเรียน โดยมีข้อสนับสนุน จากข้อมูลของผู้ปกครองในด้าน จำนวนบุตรหลานที่ยังเรียนอยู่มีจำนวนถึง ร้อยละ

87.14 อย่างไรก็ตามผลการศึกษาค้างนี้แตกต่างไปจากผลการศึกษาของ เทียมจันทร์ จาคัญญา ประทีป (2523 : 75) ที่พบว่า จำนวนพี่น้องในครอบครัวเป็นตัวแปรที่ไม่มีผลต่อการเข้าเรียนต่อ ของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผลการศึกษาของ มณฑา ทิสนประดับ (มณฑา ทิสนประดับ. 2533 : 91) ที่พบว่า กลุ่มผู้เข้าเรียนต่อส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีพี่น้อง จำนวนมาก และลำดับที่ของการเป็นบุตรเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของการ เข้าเรียนหรือไม่ เข้าเรียนต่อได้ทางด้านอายุและเพศนั้นทางด้านเพศมีผลต่างระหว่างผู้หญิงกับ ผู้ชายไม่มากนัก ผู้หญิงไม่เรียนต่อมากกว่าผู้ชายเล็กน้อย ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 162) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้ศึกษาต่อส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ส่วนในด้านของอายุพบว่า ผู้ไม่เรียนต่อส่วนใหญ่ คือร้อยละ 65.71 อายุ 13 ปี เนื่องจากการศึกษาค้างนี้ได้ศึกษากับผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อในปีการศึกษา 2533 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวขณะนั้นทำการศึกษาจะมีอายุระหว่าง 13 - 14 พอได้ ส่วนข้อมูลทางด้าน ผู้ปกครองในเรื่องการศึกษาของผู้ปกครอง มีผลต่อการไม่เข้าเรียนต่อมากที่สุด คือ ผู้ไม่เรียนต่อ ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 87.14 เรียนจบเพียงชั้นประถมศึกษาซึ่งตรงกับผลการศึกษาของเทียมจันทร์ จาคัญญาประทีป (2523 : 77) ที่พบว่า บิดาที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มุ่งหวังให้ นักเรียนได้ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษามากกว่าบิดาที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะบิดาที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าประถมศึกษาเริ่มเข้าใจ และเห็นคุณค่าของ การศึกษา ซึ่งต้องการส่งเสริมบุตรธิดาของตนให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทรา (2514 : 76) ที่พบว่า บิดาที่รับการศึกษาสูง อัตราส่วน ของบุตรที่เรียนต่อจะมากกว่าบิดาที่รับการศึกษาต่ำ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง (2527 : 4) ที่พบว่า บิดามารดาที่จบการศึกษามัธยมศึกษาจะมีจำนวนร้อยละ ของบุตรที่มีการศึกษาต่อสูง ส่วนสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ สุขภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสาเหตุ ที่ไม่สามารถ อธิบายถึงการมีผลต่อการไม่เข้าเรียนต่อ เนื่องจากการศึกษาค้างนี้พบว่า เด็กที่ไม่เรียนต่อส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น การเจ็บป่วย และโรคประจำตัว มีจำนวน ร้อยละที่ต่ำมาก ส่วนในด้านของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เด็กที่ไม่เรียนต่อส่วนใหญ่ เป็นเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางถึงค่อนข้างดี ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ

จรูญ พานิชย์ผลินไชย (2521 : 185) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีโอกาสเข้าเรียนต่อมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2. สาเหตุด้านเศรษฐกิจและสังคม

สาเหตุด้านเศรษฐกิจ ที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาชีพ รายได้ ของผู้ที่จบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครอง สภาพเศรษฐกิจในระหว่างที่เรียน สภาพสังคมขณะเรียน จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า อาชีพของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครองส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ พบว่า รายได้ของผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้สูง คือ มากกว่า 4,000 บาท ดังนั้น ผู้ปกครองจึงต้องการให้บุตรหลาน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมตาม ผู้ปกครองเพราะเชื่อว่า มีรายได้ดีกว่า การเรียนต่อทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพ ทรงไว้คำ
ผู้ปกครองจึง ไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา (2514 : 33) ที่พบว่า บิดาที่มีอาชีพเกษตรกรรม ส่งบุตรหลานเข้าเรียนน้อยกว่า ครอบครัวที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ อนันต์ พงษ์สัทยา (2529 : 87) ที่พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนในโครงการรณรงค์ เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ แตกต่างกัน ผลการศึกษาของ สมใจ ทอมเย็น (2514 : 166) ที่พบว่า คนที่ฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีโอกาสได้ศึกษาต่อ มากกว่าคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และผลการศึกษาครั้งนี้แตกต่างกับผลการศึกษาของ เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประทีป (2523 : 78) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้ศึกษาต่อบิตามารดา มีรายได้สูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ในด้านค่าใช้จ่ายในการเรียน

ด้านเศรษฐกิจในระหว่างที่เรียน จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ไม่พบปัญหาที่มีต่อการไม่เรียนต่อ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในระหว่างที่เรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในเกณฑ์ดี อีกทั้งผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีฐานะทางเศรษฐกิจดี บุตรหลานจึง ไม่ประสบปัญหาในด้านนี้ระหว่างที่เรียน

ด้านการใช้สื่อมวลชน ไม่มีผลเกี่ยวกับการไม่เรียนต่ออย่างชัดเจน ในผลการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้

3. สาเหตุด้านการคมนาคม

สาเหตุด้านการคมนาคม ซึ่งได้แก่ ระยะเวลา ลักษณะถนน พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การคมนาคมไม่เป็นปัญหาต่อการเรียนต่อทั้งนี้ อาจเป็นเพราะจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร การคมนาคมจึงสะดวกสบาย อีกทั้งเป็นจังหวัดเล็ก การคมนาคมภายในจังหวัดมีความคล่องตัวสูง การเดินทางจึงไม่เป็นปัญหาสำหรับการเรียนต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มณฑา ทັນประดับ (2533 : 94) ที่พบว่า การเดินทางไม่มีความสัมพันธ์ ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน ของผู้จบการศึกษาภาคบังคับได้ แต่ผลการศึกษาครั้งนี้ แตกต่างไปจาก ผลการศึกษาของ สุนทร ไตรรัตน์ (2525 : 70) และกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2530 : 16) ที่พบว่า องค์ประกอบด้านการคมนาคมเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อโอกาสการเข้าศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างมาก

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อ และการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อและการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ ความสนใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของเด็ก ประสบการณ์ในการเรียน ภาวะของบุคคลรอบข้างที่มีต่อการเรียนทัศนคติต่อการเรียน สาเหตุของการไม่เรียนต่อ ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน และการแสดงความคิดเห็นทั่วไป จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่เด็กไม่เรียนต่อเนื่องจาก เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนต่อเพราะผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญเอาใจใส่ในการเรียนของเด็กเท่าที่ควร เด็กจึงขาดแรงจูงใจ รวมทั้งการที่พี่น้องในครอบครัวไม่สนใจที่จะเรียนต่อ เด็กจึงไม่มีความคิดอยากที่จะเรียนต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จรูญ พานิชย์ผลินไชย (2521 : 183) ที่พบว่า นักเรียนที่มีพี่เรียนสูงกว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านของทัศนคติต่อการเรียนต่อเด็กยังไม่เห็นประโยชน์ของการศึกษา เพราะมีตัวอย่างให้เห็นน้อย เนื่องจากบุคคลรอบข้าง เช่น ญาติพี่น้องหรือเพื่อนเรียนต่อน้อย และการที่ได้มาทำงานแล้วจึงไม่คิดจะไปเรียนต่อ อีกทั้งการที่คิดว่าการมาเรียนต่อจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง เมื่อรวมสาเหตุผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียน เด็กจึงไม่อยากเรียน

สำหรับเรื่องการศึกษาออกโรงเรียนเด็กมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียนค่อนข้างน้อย ไม่ทราบว่ามีจัดการศึกษาออกโรงเรียน ไม่รู้ว่าการศึกษาออกโรงเรียนมีประโยชน์อย่างไร รวมทั้งไม่รู้จักศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนมีน้อยเกินไปรวมทั้งอาจเป็นเพราะสถานที่ตั้งของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งอยู่ในอำเภอเมือง ให้บริการได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งอาจเป็นเพราะขาดบุคลากร เจ้าหน้าที่และยานพาหนะ ที่จะออกให้บริการกับประชาชน

สำหรับผู้ทราบถึงเรื่องงานการศึกษาออกโรงเรียน ผู้ที่ต้องการจะเรียนต่อส่วนใหญ่ มีจุดประสงค์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากการมีความรู้เพิ่มขึ้น จะทำให้สามารถหางานทำได้ง่ายขึ้น สำหรับผู้ที่ทำงานอยู่แล้วการมีความรู้มากขึ้น จะทำให้การทำงานก้าวหน้าขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสโมอุซา เลียงถนอม (2528 : 22) ที่พบว่า เหตุจูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมในโครงการณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ คือ ต้องการมีความรู้และต้องการมีความรู้ในขั้นสูงต่อไป เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์ (2530 : 30) ที่พบว่า เหตุผลที่ประชาชนในชนบทเข้าร่วมในโครงการการศึกษาออกโรงเรียน คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ฝีมือ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน แต่แตกต่างจากผลการศึกษาของ ประภาศรีมานะ (2528 : 118) ที่พบว่า เหตุผลของการเรียน คือ ช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น และต้องการประกาศนียบัตรเพื่อหาโอกาสในการทำงานที่ดีกว่าเดิม

เกี่ยวกับความคิดเห็นอื่น ๆ ทั่วไป การใช้ความรู้ในปัจจุบัน อาชีพที่ต้องการทำในอนาคต และเหตุผล การตั้งถิ่นฐานที่จังหวัดสมุทรสาคร

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่จะนำความรู้ที่เรียนมาเพื่อใช้ในการอ่านหนังสือสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จะยังมีอายุน้อยเกินไปกว่าจะได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาไปทำงานอย่างอื่น อีกประการหนึ่ง ผู้ที่จบชั้นประถมปีที่ 6 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งไม่มีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพมากนัก

เกี่ยวกับอาชีพที่ต้องการจะทำในอนาคต และเหตุผลนั้น ส่วนใหญ่ต้องการรับราชการ โดยให้เหตุผลว่า มีเงินเดือนแน่นอนและมีเกียรติมีอำนาจ ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในเรื่องความต้องการทางร่างกาย ความต้องการการมีชื่อเสียงอีกทั้งรวมถึงความต้องการ ให้มีชีวิตที่ดีกว่าในปัจจุบัน เห็นว่ารับราชการเป็นที่ยอมรับในสังคมมีเกียรติ ผู้คนยกย่อง มีเงินที่เป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตแน่นอน น่าจะดีกว่าชีวิตความเป็นอยู่ปัจจุบัน

ด้านการตั้งถิ่นฐานส่วนมากจะพบว่า ต้องการที่จะตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดสมุทรสาครตลอดไป โดยให้เหตุผลว่าเป็นถิ่นกำเนิดของตัวเองมีที่ทำกินเอง และเศรษฐกิจดี เกี่ยวกับเพื่อนที่เรียนจบการศึกษาออกโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีเพื่อนที่จบการศึกษาออกโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้อายุน้อยเกินไป จึงไม่มีเพื่อนที่เรียนจบการศึกษาออกโรงเรียน

5. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ และการศึกษาออกโรงเรียน

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อของบุตรหลาน ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียน และความคิดเห็นทั่วไปจากการศึกษา พบว่าสาเหตุที่ผู้ที่ไม่เรียนต่อ ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากผู้ปกครองซึ่งสามารถแยกปัญหาได้ดังนี้

5.1 ความรู้ของผู้ปกครอง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองของผู้ไม่เรียนต่อส่วนใหญ่มีความรู้ต่ำ คือจบแค่ระดับประถมศึกษาเท่านั้น ดังนั้นจึงขาดความเอาใจใส่กับบุตรหลานในเรื่องการศึกษา อีกทั้งเมื่อบุตรหลานมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ ก็ไม่สามารถจะให้คำปรึกษาได้ เพราะมีความรู้ต่ำเกินไป และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนของเด็กก็เป็นปัญหาทำให้ให้คำปรึกษาแก่เด็ก รวมทั้งการประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จึงมองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เคร้าส์ (Krouse. 1964 : 868) ที่พบว่าปัจจัยด้านการศึกษาของบิดามารดา มีอิทธิพลต่อการศึกษาของบุตรอยู่ไม่น้อย เช่นเดียวกับการศึกษาของ อัดัมส์ (Adams. 1967 : 364 - 367) ที่พบว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาคำความต้องการที่จะให้บุตรได้รับการศึกษาสูงมีน้อยมาก

5.2 ด้านเศรษฐกิจ คือ อาชีพ และรายได้ดังได้กล่าวไว้ในข้างต้นว่า จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจดี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2533) ประชากรที่มีภูมิสำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีเศรษฐกิจดี จากอาชีพ เกษตรกรรม ประมง และอุตสาหกรรมขนาดเล็ก จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ที่ไม่เรียนต่อส่วนใหญ่คือ ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำรายได้ ได้เป็นอย่างดี การมีรายได้ดี ทำให้เศรษฐกิจของครอบครัวมั่นคง ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งที่ตนเองมีความรู้ น้อย นอกจากนั้นยังเป็นที่ยอมรับของสังคม จึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องให้เด็กเรียนต่อก็ได้ การประกอบอาชีพอื่น เช่น รับราชการ ถึงแม้จะมีรายได้แน่นอน แต่ก็ยัง เทียบไม่ได้กับอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้นจึงไม่นิยมส่งบุตรหลานเรียนต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฟาสิค (Fasick. 1967 : 127) ที่ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ มารดาในกลุ่มเด็กที่ย้ายถิ่น มาทำการเกษตรกรรมในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เขาพบว่าลักษณะอาชีพและทัศนคติที่มีต่อการศึกษามือบุตรเป็น เช่นเดียวกับผู้ปกครองไทย ที่เห็นคุณค่าของการทำงาน มากกว่า การให้เรียนต่อในชั้นสูง เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ เอ็ดดี้ (Eddy. 1969 : 2958 - 2959-A) ที่พบว่า บิดามารดา เพื่อน ญาติ และบุคคลในโรงเรียนเมื่อมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียนมากน้อยตามลำดับ และดอบบินส์ (Dobbins. 1969 : 2925-A) พบว่า บิดามารดาเมื่อมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

5.3 ทัศนคติต่อการไม่เรียนต่อ

เกี่ยวกับทัศนคติ ต่อการศึกษาของผู้ปกครอง มีความสำคัญไม่น้อยต่อการเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อของบุตรหลาน ซึ่งมีสาเหตุหลายด้านคือ

5.3.1 การไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาผู้ปกครองเห็นว่า การเรียนต่อ ไม่มีความสำคัญกับการดำรงชีวิต เพราะถึงแม้บุตรหลานจะไม่เรียนต่อก็สามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้ ถ้ามีรายได้ดี

5.3.2 ขาดแรงจูงใจ เนื่องจากเพื่อนบ้านไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อ บางคนเรียนต่อแต่ไม่จบหลักสูตร หรือจบหลักสูตร แต่ไม่สามารถสอบเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไปได้ และมีไม่น้อยที่จบหลักสูตรระดับสูง แต่ไม่สามารถสอบเข้าทำงานได้ ต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมเหมือนเดิม เหล่านี้ทำให้ผู้ปกครองขาดแรงจูงใจที่จะให้บุตรหลานเรียนต่อ

5.3.3 การยอมรับของสังคม สาเหตุด้านเศรษฐกิจมีส่วนสำคัญในด้านนี้ ผู้ปกครองให้ความเห็นว่าการประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น การเกษตรกรรม สามารถหารายได้เป็น อย่างดี ดังนั้นเมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น สิ่งที่มาคือ การยอมรับจากสังคม ซึ่ง หากผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อ ส่วนหนึ่งคือ เสียเวลาในการประกอบอาชีพและเมื่อ เรียนจบแล้วก็ยังไม่แน่ใจว่าบุตรหลานจะหางานทำได้หรือไม่

5.3.4 เพศของบุตรหลานเป็นอีกส่วนหนึ่งในด้านทัศนคติ จากการศึกษา ครั้งนี้พบว่า ผู้หญิงไม่เรียนต่อ มากกว่าผู้ชาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอนันต์ พงษ์สัทยา (2529 : 91) ที่พบว่า เพศและอายุ มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียนตาม โครงการรณรงค์ เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติและผลการวิจัยของ เอลเดอร์ จูเนียร์ (Elder Juior. 1965 : 84) ที่พบว่าโอกาสศึกษาต่อในชั้นสูงของเด็กชายมีมากกว่าเด็กหญิงดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ทัศนคติของผู้ปกครองในเรื่องเพศ เป็นผลอีกด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ เด็กผู้หญิงที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ได้เรียนต่อ เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ เห็นว่าเด็กผู้หญิงไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องเรียนมาก

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองไม่ทราบและไม่เข้าใจงานการศึกษานอกโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งไม่รู้จักศูนย์การ ศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครด้วย สำหรับผู้ที่ทราบเรื่องงานการศึกษานอกโรงเรียนนั้น ทราบจากข่าว ซึ่งเป็นข่าวจากส่วนกลาง จึงทำให้ไม่ทราบเรื่องเด่นชัด

เกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไปของผู้ปกครองพบว่า บุตรหลานนำความรู้มาใช้ในชีวิต ประจำวันได้พอสมควร เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กยังอายุน้อยเกินไปไม่สามารถ แบ่งเบาภาระผู้ปกครองได้มากนัก ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของการศึกษานอก โรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ออกความคิดเห็นเนื่องจากไม่ทราบเรื่อง การศึกษานอกโรงเรียน ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นควรเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้ได้พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ คือ ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นเอง ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ศูนย์ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่า ควรเป็นผู้ประชาสัมพันธ์มากที่สุด ดังนั้นเจ้าหน้าที่ศูนย์ ควรต้องพยายามชี้ให้ผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษา อีกทั้งต้องพยายามเปลี่ยนแปลงค่านิยมและทัศนคติ ทางด้านต่าง ๆ ของผู้ปกครอง เพื่อที่จะทำให้ผู้ปกครองได้บุตรหลานของตนเรียนต่อมากขึ้น

1.2 โรงเรียนประถมศึกษา เป็นสถานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาคบังคับ หากโรงเรียนพยายามจัดโครงการส่งเสริมให้เด็กเรียนต่อ เช่น จัดนิทรรศการเกี่ยวกับประโยชน์ของการเรียนต่อ เด็กจะได้รับรู้ว่าประโยชน์ของการเรียนต่อนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งอาจจะมีผลทำให้เด็กสนใจที่จะเรียนต่อมากขึ้น ทางด้านบุคลากร โดยเฉพาะครูประจำชั้น และครูแนะนาก็สามารถจะช่วยให้เด็กสนใจในเรื่องนี้

1.3 เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัญหาที่ทำให้ผู้ปกครองและผู้ที่ไม่เรียนต่อ ทราบบ้างเรื่องเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนค่อนข้างน้อยมาก ปัญหาใหญ่เห็นจะได้แก่การประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเอง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนโดยเฉพาะศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดห้องสมุดประชาชนอำเภอ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำกลุ่ม เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ควรได้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม และบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนให้มากและทั่วถึง ทั้งทางตัวบุคคล เอกสารเผยแพร่ บ้ายประกาศ วี.ดี.โอ. ภาพยนตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นไปได้ควรออกประชาสัมพันธ์ ไปตามโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้เด็กที่กำลังเรียนในชั้นประถมศึกษา ได้รู้เรื่องการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษานอกโรงเรียนอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทาง
เพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง อื่น ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ความคิดเห็นของครู
โรงเรียนประถมศึกษา ครูใหญ่ และผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการไม่เรียนต่อของเด็กที่จบชั้นประถม
ปีที่ 6

2.2 ควรได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เวลาของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่าใช้
เวลาไปในทางใดบ้าง และเวลาว่างของบุคคลกลุ่มนี้เป็นเช่นไร เพื่อประโยชน์ในการจัดการ
ศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับบุคคลกลุ่มนี้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. "น่านาทิศะกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 23(133) : 59 ; สิงหาคม - กันยายน 2521.
- กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา. การวิจัยเพื่อกำหนดขนาดเต็มรูปของโรงเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนที่นั่งเรียน ที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2530.
- กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สรุปผลการวิจัย การหาสาเหตุของนักเรียนชั้น ป.6 ที่ไม่ต่อ ม.1 ปีการศึกษา 2527. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2527.
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6(2530 - 2534). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี, 2535.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยเรื่องความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา. ม.ป.ท., 2517.
- จรรุ พานิชย์ผลินไชย. โอกาสเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามประเภทโรงเรียนสถานภาพส่วนตัว และผลการเรียนของนักเรียนในภาคเหนือ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- จันทนา นนทิก. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลางจำแนกตามประเภทโรงเรียน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- เจอรันต์ ฟรายด์. "ตัวบ่งชี้ความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางการศึกษาในประเทศไทย," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 6 : 54 - 70 ; สิงหาคม - กันยายน 2524.

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์. การประเมินผลกระทบของโครงการการศึกษาออกโรงเรียนที่มีต่อ
ประชาชนในชนบท. ปรินทิพณ์ คส.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปก

เจริญผล, 2527.

ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา. ปัจจัยที่ทำให้เด็กวัยรุ่นไทยในชนบทเลือกทำงานหรือศึกษาต่อหลังจาก
การศึกษาภาคบังคับ. ปรินทิพณ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2514. อัดสำเนา.

ชัยวัฒน์ ปิณฑพงษ์. ประชากรศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

เทียมจันทร์ จาคัญญาประทีป. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.

ธนาวรรณ อิ่มสมบูรณ์. การติดตามและประเมินผลโครงการนันทนาการศึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตของเยาวชนและประชาชน. ขอนแก่น : เอกสารประกอบการประชุม

จังหวัดขอนแก่น, 2530.

ประกาศรี มานะ. ลักษณะของผู้ตัดสินใจศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อไปในโปรแกรมการศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเตล็ดระดับ 4 ศึกษากรณีจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528. อัดสำเนา.

แผนพัฒนาการศึกษา ประจำปี 2534 ของจังหวัดสมุทรสาคร. สมุทรสาคร : ฝ่ายแผนงานและ

ติดตามประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร, 2534. อัดสำเนา.

แผนพัฒนาจังหวัด ประจำปี 2534 จังหวัดสมุทรสาคร. สมุทรสาคร : สำนักงานจังหวัด

สมุทรสาคร, 2534. อัดสำเนา.

ภาณุรัตน์ รัตยาภาส. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการเสียโอกาสทางการศึกษา
ภาคบังคับของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528. อัดสำเนา.

- มณฑล ทศนประคัย. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกลของผู้จบการศึกษา
ภาคบังคับจังหวัดเชียงราย. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- วิรัช เตียวหงษากุล. หลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเคเอ็นเอสไตร์, 2529.
- สมใจ หอมเย็น. การเปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจ สังคม สภาวะส่วนตัวของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษา
ตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524. อัดสำเนา.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. สมุดสถิติรายปีประเทศไทย 2533 (ฉบับย่อ). กรุงเทพฯ :
สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2533.
- สมิทร คุณานุกุล. หลักสูตรประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารมวลชน,
2530.
- ไสมุขชา เลี้ยงถนอม. เหตุผลใจและความต้องการของผู้เรียนในโครงการรณรงค์เพื่อการรู้
หนังสือแห่งชาติในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.
- อนันต์ พงษ์สัทยา. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนของผู้ไม่รู้
หนังสือ ตามโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.
- Adams, Bert N. "Occupation Position Mobility and the Orientation,
American Sociological Review," Official Journal of American
Sociological Association. 32(3) : 1967.
- Baber, Bernard. Social Stratification. New York : Hercourt, Brawn
and Company Inc., 1957.
- Dobbins, Loy Henderson. "Educational and Occupation Aspirations and
Expectations of High School Senior Boys in Five Louisiana
Perishers," Dissertation Abstracts. 29(9) : 2925 - A ; March,
1969.
- Eddy, Vanik Silas. "The Influence of Selected Factors and the
Vocation Choices of Vocational Agricultural Students in
Louisiana," Dissertation Abstracts. 2958 -.2959 - A ; March,
1969.

- Elder, Glen H. Junior. "Family Structure and Education Attainment," American Sociological Review. 30(1) : February, 1965.
- Fasick, Frank A. "Education Retardation Among Children of Migratory Workers," Rural Social. 32(4) : December, 1967.
- Kendel, Derise B. and Gerald Lesser. "Parents and Peer Influences on Educational Plan of Adolescents," American Sociological Review. 34(2) : April, 1969.
- Krause, Irving. "Sources of Educational Aspiration Among Working-Class Youth," American Sociological Review. 29(6) : December, 1964.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่เรียนต่อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี.....เดือน

3. จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา.....คน

4. เป็นบุตรคนที่.....ของครอบครัว

5. เคยเจ็บป่วยบ่อยหรือไม่

เจ็บป่วยบ่อย ๆ

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเจ็บป่วย

6. ถ้าเคยเจ็บป่วย มักป่วยด้วยโรคเกี่ยวกับอะไร

ตา

ท้อง

เป็นไข้

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. มีโรคประจำหรือไม่

มี

ไม่มี

8. ถ้ามีเป็นโรคอะไร (โปรดระบุ).....

9. ทุกครั้งที่เจ็บป่วยมีหมอรักษาหรือไม่

มีหมอรักษาทุกครั้ง

มีหมอรักษาเฉพาะที่เจ็บป่วยมาก ๆ

ไม่เคยมีหมอรักษาแต่ซื้อยากินเอง

ไม่เคยมีหมอรักษาและ ไม่เคยมียากิน

10. เคยเรียนซ้ำชั้นหรือสอบตกหรือไม่

เคย

ไม่เคย

11. ผลการสอบไล่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนน

ต่ำกว่า 2.00

ระหว่าง 2.00 - 3.00

มากกว่า 3.00

12. ระหว่างที่เรียนขาดเรียนบ่อยหรือไม่

ขาดบ่อย ๆ

ขาดบ้างเป็นครั้งคราว

ไม่เคยขาดเลย

13. หากขาดบ่อย ๆ เป็นเพราะเหตุใด

ป่วย

ไม่สบายไปโรงเรียน

กลัวครูทำโทษ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

14. ตามปกติขาดเรียนเพราะช่วยผู้ปกครองทำงานหรือไม่

ขาดบ่อย ๆ

นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยขาดเลย

15. มีรายได้เป็นของตัวเองหรือไม่

มี รายได้เดือนละ.....บาท

ไม่มี

16. มีอาชีพแน่นอนหรือไม่

มี

ไม่มี ถ้าไม่มีทำอะไร

17. ปัจจุบันประกอบอาชีพอะไร

เกษตรกรรม

รับจ้าง

ค้าขาย

ประมง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

18. พอใจกับอาชีพปัจจุบันหรือไม่

พอใจ

ไม่พอใจ

เฉย ๆ

19. ต้องการเปลี่ยนอาชีพหรือไม่

ไม่ต้องการเปลี่ยน

ต้องการเปลี่ยนหากมีโอกาส

20. หากมีโอกาสอยากประกอบอาชีพอะไร

เกษตรกรรม

ค้าขาย

รับราชการ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

21. ระหว่างที่เรียนชั้นประถมได้รับค่าใช้จ่ายจากใคร

พ่อแม่

ญาติพี่น้อง

คนอื่น ๆ (โปรดระบุ)

22. ค่าใช้จ่ายเพียงพอกับความต้องการหรือไม่

พอ

ไม่พอ

23. หากไม่พอหาได้จาก

รับจ้าง

ค้าขาย

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

24. ตอนไปโรงเรียนรับประทานอาหารเช้าก่อนไปโรงเรียนหรือไม่

รับประทานทุกวัน

มีบ่อย ๆ ที่ไม่ได้รับประทาน

รับประทานเป็นบางวัน

ไม่ได้รับประทานเลย

25. เมื่ออยู่โรงเรียนรับประทานอาหารกลางวันหรือไม่

รับประทานทุกวัน

มีบ่อย ๆ ที่ไม่ได้รับประทาน

รับประทานเป็นบางวัน

ไม่ได้รับประทานเลย

26. เครื่องเขียนแบบเรียนมีครบหรือไม่

มีครบ

มีไม่ครบ

ไม่มีเลย

27. เมื่อต้องการซื้อเครื่องเขียนแบบเรียนจะซื้อได้ที่หรือไม่

ซื้อได้ที่

ต้องรอหลายวัน

ไม่ได้เลย

28. ผู้ปกครองเคยถามปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือไม่

เคย

ไม่เคย

29. เคยปรึกษาปัญหาการบ้านกับผู้ปกครองหรือไม่

เคย

ไม่เคย

30. ถ้าเคยผู้ปกครองช่วยแก้ปัญหาให้ได้หรือไม่

แก้ปัญหาได้

แก้ปัญหาไม่ได้

31. ถ้าไม่เคยเป็นเพราะอะไร

ผู้ปกครองไม่ว่าง

ผู้ปกครองมีความรู้น้อยไป

ไม่ต้องการปรึกษา

32. ผู้ปกครองสนับสนุนที่จะให้เรียนต่อหรือไม่

สนับสนุน

ไม่สนับสนุน

33. หากมีโอกาสจะเรียนต่อหรือไม่

เรียน

ไม่เรียน

34. มีญาติพี่น้องเรียนสูงกว่าชั้นประถมหรือไม่

มี

ไม่มี

35. หากมีปัจจุบันเขาทำอะไร

อยู่เฉย ๆ

เรียนต่อ

ทำงานส่วนตัว

รับราชการ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

36. ระหว่างที่เรียนชอบวิชาอะไรมากที่สุด

สร้างเสริมลักษณะนิสัย

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การทำงานพื้นฐานอาชีพ

ภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ

คณิตศาสตร์

37. ระหว่างที่เรียนมีเพื่อนสนิทกี่คน

ไม่มีเลย

1 - 3 คน

4 - 7 คน

มากกว่า 7 คน

38. เวลามีปัญหาทางบ้านเคยเล่าให้เพื่อนฟังหรือไม่
 เคยเล่า
 ไม่เคยเล่า
39. เพื่อน ๆ มักจะเป็นชายหรือหญิง
 ชาย
 หญิง
40. ครูที่โรงเรียนเคยถามปัญหาทางบ้านหรือไม่
 เคย
 ไม่เคย
41. เมื่อครูถามปัญหาต้องการที่จะตอบปัญหาหรือไม่
 ต้องการ
 ไม่ต้องการ (เหตุผลไปรกระบุ)
42. เวลาที่โรงเรียนมีกิจกรรมพิเศษเคยไปช่วยครูทำงานหรือไม่
 เคย
 ไม่เคย
43. ครูประจำชั้นเคยใช้ให้ช่วยงานกิจกรรมพิเศษหรืองานประจำหรือไม่
 เคยใช้บ่อย ๆ
 ไม่เคยใช้
 นาน ๆ ครั้ง

44. เมื่อมีปัญหามักจะปรึกษากับใคร

พ่อ แม่

พี่น้อง

ครู

คนอื่น ๆ (โปรดระบุ)

45. ปัจจุบันยังชอบอ่านหนังสือหรือไม่

ชอบ

ไม่ชอบ

46. หนังสืออ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสืออะไร

ข่าวสาร

บันเทิง (การ์ตูน)

ความรู้ทั่วไป

นวนิยาย

47. ชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์หรือไม่

ชอบ

ไม่ชอบ

48. ถ้าชอบสนใจรายการประเภทใด

บันเทิง (ละคร ภาพยนตร์ เพลง)

ข่าวสารทั่วไป

การศึกษา

การเมือง

กีฬา

49. ระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์

บ่อย ๆ

นาน ๆ ครั้ง

ทุกครั้งที่มีโอกาส

50. ชอบดูภาพยนตร์หรือไม่

ชอบ

ไม่ชอบ

51. ระหว่างที่เรียนชั้นประถม ไปโรงเรียนอย่างไร

เดิน

ขี่จักรยาน

นั่งรถโดยสาร

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

52. ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน

1 - 5 กม.

6 - 10 กม.

11 - 15 กม.

53. มีถนนถึงโรงเรียนหรือไม่

มี

ไม่มี

54. ถ้ามีเป็นถนนลักษณะใด

ลูกรัง

ราดยาง

คอนกรีต

55. มีรถโดยสารประจำทางวิ่งหรือไม่

มี

ไม่มี

56. มีบ้านญาติพี่น้องอยู่ใกล้โรงเรียนมัธยมหรือไม่

มี

ไม่มี

57. หากมีจะไปพักอาศัยอยู่ด้วยช่วงเรียนต่อได้หรือไม่

ได้

ไม่ได้

58. คิดว่าการเดินทางจะเป็นปัญหาในการเรียนต่อหรือไม่

เป็น

ไม่เป็น

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ทศนคติของการ ไม่เรียนต่อและความรู้
เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

59. สาเหตุที่ไม่เรียนต่อเนื่องมาจากอะไร

ผู้ปกครองไม่อยากให้เรียน

เรียนไม่เก่งไม่อยากเรียน

ไม่มีเงินเรียน

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

60. เคยมีผู้มาชักชวนให้เรียนต่อหรือไม่

เคย

ไม่เคย

61. เมื่อมาทำงานแล้วคิดอยากกลับไปเรียนต่อหรือไม่ (มีปัญหอะไร)

อยาก เพราะ.....

ไม่อยาก เพราะ.....

62. การเรียนต่อไม่ได้ช่วยให้ทำงานทำได้ง่ายขึ้น

ใช่

ไม่ใช่

63. การเรียนต่อไม่ช่วยให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น

ใช่ เพราะ.....

ไม่ใช่ เพราะ

64. โรงเรียนเมื่อปิดการเรียนเพียงพอกับความต้องการหรือไม่

เพียงพอ

ไม่เพียงพอ

65. ครูที่โรงเรียนเคยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือไม่

ไม่เคยเปิดโอกาสเลย

นาน ๆ ครั้ง

ทุกครั้งที่มีโอกาส

66. เมื่อทำผิด ครูจะสอบสวนก่อนหรือไม่

สอบสวนก่อนเสมอ

สอบสวนก่อนเป็นบางครั้ง

ไม่เลย ใต้ส่วนเลย

67. ชอบเพื่อนที่โรงเรียนหรือไม่

ชอบ เพราะ

ไม่ชอบ เพราะ

68. เพื่อน ๆ ที่เรียนจบด้วยกัน ส่วนใหญ่จะเรียนต่อหรือไม่

เรียนต่อ

ไม่เรียนต่อ

69. คิดว่าการเรียนต่อ ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงหรือไม่

ใช่

ไม่ใช่

70. คิดว่าผู้ปกครองต้องการให้ทำงานมากกว่าเรียนหรือไม่

ต้องการให้ผู้เรียน

ต้องการให้ทำงาน

71. ทราบหรือไม่ว่า มีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้จบ ป.6 ที่ไม่ได้เรียนต่อ

ทราบ

ไม่ทราบ

72. รู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครหรือไม่

รู้จัก

ไม่รู้จัก

73. ถ้ารู้จักรู้จักได้อย่างไร

เพื่อนบอก

ครูบอก

ญาติพี่น้องบอก

ประชาสัมพันธ์ของศูนย์

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

74. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเคยออกเผยแพร่ความรู้ที่ใกล้บ้านหรือไม่

เคย

ไม่เคย

ไม่ทราบ

75. คิดว่าการเรียนด้วยระบบการศึกษานอกโรงเรียนจะมีประโยชน์หรือไม่

มีประโยชน์ เพราะ.....

ไม่มีประโยชน์ เพราะ.....

ไม่ทราบ

76. หากมีโอกาสเรียนต่อด้วยระบบการศึกษานอกโรงเรียนจะเรียนต่อหรือ

เรียน

ไม่เรียน

77. ถ้าเรียนต้องการเรียนเพื่อประโยชน์อะไร

เพิ่มพูนความรู้

เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

ต้องการเพิ่มพูนคุณวุฒิ

ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

78. หากเรียนจะเลือกเรียนแบบใด

สายสามัญ

สายอาชีพ

แบบกลุ่มสนใจ

ตอนที่ 3 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นทั่วไป

คำถามเพิ่มเติม

1. ปัจจุบันใช้ความรู้ที่เรียนมาทำอะไรบ้าง

อ่านหนังสือ

เขียนจดหมาย

ใช้ในการทำงาน

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. อาชีพที่ต้องการจะทำในอนาคต และเหตุผล

.....

.....

.....

3. คิดจะตั้งถิ่นฐานที่สมุทรสาครตลอดไปหรือไม่ และเหตุผล

.....

.....

.....

4. มีเพื่อนที่เรียนจบการศึกษานอกโรงเรียนหรือไม่ หากมีปัจจุบันเขาทำอะไร

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่เรียนต่อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี.....เดือน

3. ความเกี่ยวข้องกับเด็กที่จบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เป็นพ่อ - แม่

เป็นพี่

เป็นญาติ

เกี่ยวข้องกับฐานะอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

5. จำนวนบุตรหลานที่อยู่ในความรับผิดชอบ....คน

6. จำนวนบุตรหลานที่กำลังเรียนหนังสือ....คน

7. การศึกษาของผู้ปกครอง

จบประถมศึกษา

จบมัธยมศึกษา

จบอาชีวศึกษา

จบอุดมศึกษา

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

8. อาชีพของผู้ปกครอง

เกษตรกร

รับจ้าง

ค้าขาย

รับราชการ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

9. รายได้แน่นอนหรือไม่

มีแน่นอน

ไม่แน่นอน

10. ถ้าไม่แน่นอนเป็นเพราะอะไร

ขึ้นอยู่กับความแปรปรวนของลมฟ้าอากาศ

ขึ้นอยู่กับราคาสินค้าในตลาด

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

11. รายได้ของผู้ปกครอง

ต่ำกว่า 2,000 บาท

ระหว่าง 2,000 - 4,000 บาท

มากกว่า 4,000 บาท

12. รายได้เพียงพอกับรายจ่ายในครอบครัวหรือไม่

เพียงพอ

ไม่เพียงพอ

มีเหลือเก็บไว้ใช้

13. ในครอบครัวมีใครช่วยหารายได้อีกหรือไม่

มี ระบุจำนวน...คน

ไม่มี

14. ต้องการให้บุตรหลานหารายได้เพิ่มหรือไม่

ต้องการ

ไม่ต้องการ

15. ถ้าต้องการให้บุตรหลานช่วยทำงานต้องการเวลาใด

ตลอดวัน

ตอนเช้า

ตอนกลางวัน

ตอนเย็น

16. ถ้าไม่มีบุคลากรช่วยทำงานการประกอบอาชีพของท่านจะเป็นอย่างไร
- ยังทำได้ดี
 - ทำได้แต่ชุลนลุก
 - ทำไม่ได้เลย
17. ปัจจุบันบุคลากรของท่านยังชอบอ่านหนังสือหรือไม่
- ชอบ
 - ไม่ชอบ
18. หนังสือที่อ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสืออะไร
- ข่าวสาร
 - บันเทิง
 - ความรู้ทั่วไป
 - นวนิยาย
19. บุคลากรของท่านชอบฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์หรือไม่
- ชอบ
 - ไม่ชอบ
20. ถ้าชอบสนใจรายการประเภทใด
- บันเทิง (ละคร ภาพยนต์ เพลง)
 - ข่าวสารทั่วไป
 - การศึกษา
 - การเมือง
 - กีฬา

21. ระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์

น้อย ๆ

นาน ๆ

นาน ๆ ครั้ง

ทุกครั้งที่มีโอกาส

22. ระหว่างที่เรียนชั้นประถมศึกษาหลานของท่านไปโรงเรียนอย่างไร

เดิน

ขี่จักรยาน

นั่งรถโดยสาร

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

23. ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน

1 - 5 กม.

6 - 10 กม.

11 - 15 กม.

24. มีถนนถึงโรงเรียนหรือไม่

มี

ไม่มี

25. ถ้ามีเป็นถนนลักษณะใด

ลูกรัง

ราดยาง

คอนกรีต

26. มีรถโดยสารประจำทางวิ่งหรือไม่

มี

ไม่มี

27. มีบ้านญาติพี่น้องอยู่ใกล้โรงเรียนมัธยมหรือไม่

มี

ไม่มี

28. หากมีจะไปพักอาศัยช่วงเรียนต่อได้หรือไม่

ได้

ไม่ได้

29. คิดว่าการเดินทางจะเป็นปัญหาในการเรียนต่อของบุตรหลานหรือไม่

เป็น

ไม่เป็น

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของการมาเรียนต่อและความรู้เกี่ยวกับการศึกษา
นอกโรงเรียน

30. ท่านเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานเพียงใด

เอาใจใส่กวดยชั้นการเล่าเรียนเสมอ

ตั้งใจกวดยชั้นแต่ไม่มีเวลา

ไม่ได้เอาใจใส่เพราะไม่ทราบว่าจะช่วยเหลือได้อย่างไร

ไม่ได้เอาใจใส่เลย

31. สาเหตุสำคัญที่ทำให้ท่านไม่ให้เด็กเรียนต่อเพราะ

ไม่อยากจะให้เรียน

ฐานะยากจน

เด็กสุขภาพไม่ดี

เด็กเรียนอ่อน

เด็กไม่อยากจะเรียน

มีภาระทางบ้าน

ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา

32. หากมีโอกาสจะให้เด็กเรียนต่อหรือไม่

ให้เรียน

ไม่ให้เรียน

ไม่แน่ใจ

33. ท่านรู้เรื่องเกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียนหรือไม่
 รู้เรื่องดี
 พอรู้แต่ไม่ชัดเจน
 ไม่รู้เรื่องเลย
34. ท่านรู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครหรือไม่
 รู้จัก
 ไม่รู้จัก
35. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
 ทราบ
 ไม่ทราบ
36. หากทราบผู้ปกครองทราบได้อย่างไร
 มีเพื่อนบอก
 ครูแนะนำ
 ญาติพี่น้องบอก
 ฟังจากข่าว
 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนออกประชาสัมพันธ์
37. ท่านคิดว่าเครื่องมือที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน
 ในท้องถิ่นของท่านควรใช้อะไร
 ใบปลิว
 หอกระจายข่าว
 โรงเรียน
 เจ้าหน้าที่ของศูนย์

38. ท่านคิดว่าผู้ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ควรเป็นใคร

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

พระ

ครู

เจ้าหน้าที่ศูนย์

39. หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมาจัดการศึกษาใกล้บ้านท่าน ท่านจะอนุญาต

ให้บุตรหลานเรียนต่อหรือไม่

อนุญาต

ไม่อนุญาต

ไม่ออกความเห็น

40. หากอนุญาตต้องการให้จัดเวลาใด

เสาร์ - อาทิตย์

ตอนเย็นของทุกวัน

ได้ตลอดเวลา

41. ท่านต้องการให้ใช้สถานที่ใดจัดการศึกษา

วัด

โรงเรียน

บ้านกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน

ศาลาประชาคม

42. หากมีความจำเป็นจะต้องใช้บ้านของท่านจัดการเรียนการสอนท่านจะสนับสนุน
หรือไม่
- สนับสนุน
- ไม่สนับสนุน
43. หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนต้องการให้ท่านช่วยประชาสัมพันธ์งานของศูนย์
ท่านจะร่วมมือหรือไม่
- ให้ความร่วมมือ
- ไม่ให้ความร่วมมือ
44. หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนต้องการให้ท่านเป็นวิทยากรจะให้ความร่วมมือ
หรือไม่
- ให้ความร่วมมือ
- ไม่ให้ความร่วมมือ
45. ท่านชำนาญในด้านใด (ความสามารถพิเศษ)
-

ตอนที่ 3 ข้อมูลแสดงความคิดเห็น

คำถามเพิ่มเติม

1. บุคลากรของท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนในระดับประถมศึกษาไปเป็นประโยชน์กับการดำเนินชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด

2. ท่านคิดว่าการศึกษานอกโรงเรียนมีความจำเป็นกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันหรือไม่

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อนายสุรียา ชื่อสกุล บุญเฉลิม

เกิดวันที่ 12 เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2501

สถานที่เกิด อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 8 หมู่ 12 ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านหนองบัว - สปอ. พังโคน
สปจ. สกลนคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514 โรงเรียนวัดอ่างทอง สมุทรสาคร

พ.ศ. 2517 โรงเรียนวัดสระเกษ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2521 วิทยาลัยครูจันทระเกษม

พ.ศ. 2524 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

พ.ศ. 2535 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาสาเหตุการไม่เรียนต่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในจังหวัดสมุทรสาคร

บทคัดย่อ
ของ
สุรียา บุญเฉลิม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2536

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุของการไม่เรียนต่อ และศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสาคร แล้วไม่ได้ศึกษาต่อและของผู้ปกครอง โดยศึกษาสาเหตุที่ไม่เรียนต่อ ต่อในด้านสภาพส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการคมนาคม และความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อและการศึกษานอกโรงเรียนของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับในปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาครและผู้ปกครองจำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คำร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สาเหตุผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ ด้านสภาพส่วนตัว ได้แก่ จำนวนพี่น้องในครอบครัว และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยด้านการคมนาคมไม่เป็นปัญหาด้านการเรียนต่อ
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อ และการศึกษานอกโรงเรียนของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าสาเหตุที่สำคัญที่เด็กไม่เรียนต่อ คือ ขาดแรงจูงใจ และพี่น้องในครอบครัว ไม่สนใจเรียนต่อ และเด็กมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนน้อย และไม่รู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่เรียนต่อ และการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ปกครอง พบว่า สาเหตุที่เด็กไม่ได้เรียนต่อ คือ ความรู้ของผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ทัศนคติต่อการศึกษาของผู้ปกครอง และผู้ปกครองไม่ทราบ ไม่เข้าใจงานการศึกษานอกโรงเรียน และไม่รู้จักศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร

A STUDY ON REASONS FOR SCHOOL LEAVING OF PRATHOM SUKSA VI
GRADUATES IN CHANGWAT SAMUT - SAKHON

AN ABSTRACT

BY

SURIYA BUNCHALEARM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

March 1993

The purposes of this research were to find out the reasons for not continuing study and analyzing the opinions towards the non - formal education programs of former students who had completed pratom 6 elementary education and those of their parents in samut sakhon province. The study was carried out based on causes in relation to reasons for not studying further in the following aspects, namely, personal conditions, economic and social conditions transport and communications and attitudes towards not studying further and non - formal education programs of former pratom 6 students and their parents. The sampling population was 140 of former pratom 6 students and their parents in samut sakhon. The instrument used in the research was individual interviews and the data analysis was done through percentage.

The results of the research revealed that :

1. The reasons related to not studying further due to personal conditions were caused by number of children brothers and sisters in the family and education level of the parents. While the economic and social conditions were due to parents, income, but the transport and communication factor did not cause any problems for continuing further study.

2. As for the opinions of former pratom 6 students on not continuing further study and their attitudes towards non - formal education program, it was revealed that the main reasons for not

studying further were lack of motivation and uninterested to study further on parts of the brothers and sisters in the family. They knew very little about non - formal education programs and did not even know whereabouts the non - formal education centre was situated in the province.

3. As on the parts of parents pinions on not to continue further study and their attitudes towards non - formal education programs, it was revealed that the main reasons were due to parents little knowledge, occupation, income, attitude towards education moreover, parents did not know nor understaud how non - formal education schools work and did not know wher the non - formal education centre was in samut sakhon.